۷۰۹

ماهنامه

بجز اصلاح اراده دیگری ندارم سوره هود ۸۸

اصلاح ملی

سیاسي، ټولنیزه او فرهنګي اوونیزه

دویم نشراتي پړاو، لومړۍ ګڼه، د ۱۳۹۸المریز کال د ثور ۱۷مه د ۱۳۴۰هـ ق د رمضان دویمه، د ۲۰۱۹م د مې ۷مه نېټه

د بښنې میاشت مو مبارک شه

دور دوم نشراتی اصلاح ملی مبارک دوستان باد

مشورتي لویې جرګې لومړۍ ورځ

څو تاثرونه

مهمان خدا می‌آید!

طنین دلنواز وخجستهٔ گام‌های مهمان خدا به گوش می‌رسد، که در ژرفای آن آهنگ دلانگیز و نویدبخش: «...تفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ، وَتُغَلُّ فِيهِ الشَّيَاطِينُ،» (رواه احمد والنسائي) پیچیده است. (...درهای بهشت در آن گشوده می‌شود، و درهای جهنم در آن بسته می‌شود، و شیاطین به غل و زنجیر کشیده می‌شوند.)

«هست در غنچه لب بسته این ماه نهان
گلستانی که نسیمش نفس رحمان است»

وچه نویدی بزرگتر ازاین که: «فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ، مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا، فَقَدْ حُرِمَ.» (رواه النسائي) (در آن، شبی هست که از هزار ماه بهتر است، کسی که از خیرات آن شب، محروم شود پس در حقیقت محروم شده است.)

مهمان گرامیی که درمیان نعمت های بزرگ تو، عزیز تر از هر مهمان دیگری برای بندگان است...!

«ماه‌رویی که شب قدر بود یک خالش
در سراپردهٔ ماه رمضان پنهان است
مشو از عزت این مهر الهی غافل
که درین مهر بسی گنج گهر پنهان است»

آری، صدای روانبخش رمضان از کوچه، پس کوچه‌های دل عاشقان به گوش می‌آید، که هدیه است گرامی و بزرگ از سوی تو ای آفرینندهٔ بی‌چون و مهربان!

به به چه نعمت بزرگی است این ماه خجسته، و چه زیبا سروده است، سخنسرای نامور (صائب تبریزی) در وصف آن:

برق خاشاک گنه، روزهٔ تابستان است
دود این آتش جانسوز به از ریحان است
می‌توان یافت ز سی پاره ماه رمضان
آنچه ز اسرار الهی همه در قرآن است
می‌کند روزهٔ ماه رمضان عمر دراز
مد انعام درین دفتر و این دیوان است
غفلت از تشنگی و گرسنگی کم گردد
که لب خشک بر این بند گران سوهان است

خدایا! برمن و بر فرد فرد اهل دیارم و همهٔ بندگان مؤمنت در بسیط خاک، توفیق حرمت و پاسداست این ماه گرامی، یعنی رمضان را ارزانی دار، تا خوی مَلَکی برگزینیم و از آن پاداشی مستفید شویم که اعطایش را تنها برای خود اختصاص فرموده ای: «الصوم لی و انا اجزی به» (متفق علیه) [روزه برای من است و من پاداش آن را می‌دهم] برما لطف کن که بدانیم، برخورداری از پاداش تو، میسر نخواهد گشت، الا با حفظ حرمت رمضان، درست همان‌گونه که مولانا عبدالقادر بیدل برآن تاکید داشت:

به حرمت رمضان کوش اگر ز اهل یقینی
همین مه است که آدم طبیعت ملک استش.

الهی! توفیق عنایت کن که برای پذیرایی گرمش مستعد تر از هر زمان دیگر باشیم و در خدمت این مهمان گرامی کوشیم. از دروغ و نیرنگ و فساد و ریا و به خاک و خون کشاندن انسان‌ها و همنوایی با صدای ابلیس، قلباً اعراض کنیم.

توفیق عنایت فرما تا دل‌های ما گنه‌گاران، از نور بی پایان آن منور گردد؛ یقیناً اگر قلب پارسایی گزید، همه اعضا و جوارح رو به سوی ذات ربوبی تو خواهند آورد. قدوم آگنده از نور آن همایون باد.

عبدالقیوم ملکزاد

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید:

کابل: تایمنی، چهار راهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفترمرکزی جمعیت اصلاح . موبایل: ۰۷۸۰۷۴۱۳۱۲

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار. موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهرنو، چهارراهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. تیلفون : ۰۴۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر

کابل: کمپیوتر فروشی اکاموي جاده نادر بشتون، مارکت الله نظر، منزل ۲ دوکان ۲۳ ، موبایل ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: ده افغانان، کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی موبایلها: ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال آباد، چهل متره سړک، د سید اکرام دوکانونه، د ماشومانو زوړ مسجس ته څېرمه د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر. ټیلفون:۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

ننگرهار: جلال آباد: اسحاقزی مارکیټ، لاندې منزل، اصلاح افکار. ټیلیفون:۰۷۹۳۷۷۸۸۸۱

کندهار: نوی بنار، د هرات سړک، د سړې جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه (رح) تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر. ټیلفون: ۰۷۰۵۲۳۰۵۸۳

لغمان: مهترلام بنار، حمزه مارکیټ. ټیلیفون: ۰۷۷۵۶۷۶۰۹۹

هرات: سرک باغ آزادی، ابتدای جاده محبس ابن سینا۱ انجمن اخلاق و معرفت . موبایل:۰۷۸۵۲۶۳۷۷۳ - ۰۴۰۲۳۷۰۱۲

بلخ: گذر استالفی ها، عقب لیسهٔ خانه نور، دفترساحوی جمعیت اصلاح. موبایل: ۰۷۸۸۸۰۴۰۵۵

کندز: شهرکندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، پوهنتون سلام. ۰۷۸۷۷۰۳۷۲۴

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت موبایلها: ۰۷۷۷۴۷۶۴۶۹ / ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷

لوگر: محمد آغه، واغجان بازار، پهلوی کلینیک حسین خیل . موبایل: ۰۷۷۵۴۳۸۷۶

لوگر: مرکز ، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع ، کتاب فروشی سادات،سید عبدالحمید هاشمی.موبایل: ۰۷۰۰۴۴۹۸۸۱

پکتیا: دگردیزبنار، مرکزی چوک ، دنې نمایندگی . وحیدالله:۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست : افغان ټاور شاته، خوست مرکزي طبي لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر:۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶ / ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: آموزشگاه علمی رسالت- واقع چهار راهی تیل فروشی- تیل فروشی سابقه. ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان: فیض آباد: ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴ / ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸

زابل: قلات، عمومی جاده، د تجارانو کوڅه د غوثي رهنمای معاملات ترخنگ، شمېره: ۰۷۷۳۵۸۰۲۰۹ / ۰۷۰۶۵۲۷۱۸۶

فراه: قلعه ارباب - جنوب چهارراهی مولوی - مرکز علمی فرهنگی توحید. موبایل: ۰۷۹۹۸۴۳۶۱۱

نیمروز: شهر زرنج، کوچه‌ی افغانستان بانک، جنب ریاست زراعت، دفتر جمعیت اصلاح: ۰۷۹۶۳۰۹۱۴۰

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش فرهنگی و نشرات

هفته نامه اصلاح ملی

Email:eslahmilli@gmail.com

مدیر مسؤول

محمد شعیب قریشی

اعضای هیأت تحریر:

نقیب الله حمید
سردارمحمد دیندارخیل
رحیم الله حریفال
عزیزاحمد حنیف
وحید الله مصلح
عبدالوهاب هائد

شماره مسؤول توزیع: ۰۷۸۰۷۴۱۳۱۲

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح و انکشاف اجتماعی افغانستان
نوی کابل بانک
A/c No: 1001202080036 (Afghani)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح و انکشاف اجتماعی افغانستان
نوی کابل بانک
A/c No: 1001201080036 (Dollar)

سرمقاله

د اصلاح ملي نوی خپرنیز مزل

او د سولې راتوکېدلې هیلې

دا دی یوځل بیا د الله په فضل له یو کال ځنډ وروسته اصلاح ملي خپل رسنیز مزل پیل کړ.
اصلاح ملي په داسې حال کې چاپېرې، چې له یو لوري د سولې خبرې روانې دي او له بل پلوه د روژې مبارکه میاشت هم پیل شوې ده، چې په دې مبارکه میاشت کې له الله تعالی نه غواړو چې دا میاشت د سولې پیلامه وګرځوي او نور د افغان وژنې لړی بنده شي.
ملي اصلاح اونیزه چې له یو کال راهیسې د ځینو ستونزو له کبله بنده وه، له ډېرو هڅو وروسته مو د میاشتنۍ په بڼه د رسنیو له کاروان سره ملګرې او هڅه به وکړو چې دا ملتیا دوامداره او همېشنۍ وي، تر څو وکولای شو د یوې مسؤولې رسنۍ په توګه خپله دنده تر سره کړي.
په خواشینۍ سره باید ووایو چې زمونږ په هېواد کې که له یو لوري د کتاب او رسنیو لوستل ډېر په ټیټه کچه کې دي، له بل پلوه تر اوسه هم په افغانستان کې رسنۍ په هېڅ توګه پخې شوې نه دي او د نړیوالو معیارونو څرک هم پکې نه لیدل کېږي، چې دا ستونزه هم خپل عوامل لري چې دلته یې څېړل ګران کار دی.
په تېرو ۱۸ کلونو کې د حکومت له لوري هم رسنیو ته پاملرنه نه ده شوې، او هغه رسنۍ چې په ډېر قوت سره کار کوي، د هغو ډېرې له بهرنیو لوریو تمویل کېږي چې د هغوی له غوښتنو سره سم باید لیکنې او خپرونې وکړي، نو په داسې چاپېریال کې د یوې آزادې رسنۍ -چې پر خپل مټ کار وکړي او ملت له غوښتنو سره سمې لیکنې او خپرونې وکړي- دوام او معیاري کېدل ډېر ګران کار دی.
مونږ، سره له دې چې دا ټولې ستونزې شتون لري، بیا هم دا ډګر خالي نه پرېږدو او له خپل توان سره سم به خپل رسنیز مزل پر مخ بیایو، او له لوستونکو، لیکوالو او ټولو افغانانو هیله لرو ترڅو په دې لاره کې له مونږ سره اوږه په اوږه شي او خپلې مادي او معنوي ښېګڼې له مونږ ونه سپموي، تر څو وکولای شو خپله دنده په ښه توګه تر سره کړو.
بل پلو، د روژې په دې مبارکه میاشت کې په هېواد کې د جګړې له ښکېلو لوریو غوښتنه لرو -چې دا د ټولو افغانانو غوښتنه ده- چې د رمضان د میاشتې د درناوي په خاطر، هراړخیز اوربند اعلان کړي، ترڅو له یو لوري افغان مسلمان ولس په آرام زړه او اطمینان سره د الله تعالی دا میاشت د عبادتونو په رنګ رنګینه کړي او روژه‌ماتي او اختر یې له خوښیو ډک وي او له بل پلوه همدا اوربند د هر اړخیزې سولې لپاره یوه غوره پیلامه شي او پرېږدو چې نور د افغانانو وینې د نورو د ګټو لپاره بې‌ځایه توی شي.
الله تعالی ته لاس په دعا یو، چې نور دې زمونږ له هېواد څخه د غم دا څلویښت کلن ټغر ټول کړي، دلته ته دې همېشنۍ سوله راولي او زمونږ هېواد او خلک دې نور له دې بدبختیو وژغوري.
د سرلوړي، آزاد او خپلواک افغانستان په هیله

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

دور دوم نشراتی اصلاح ملی

نصیر احمد نویدی

مبارک دوستان باد

یکی از امتیازات کارهای اجتماعی و برتری آن نسبت به کارهای فردی، استمرار و دوام است. چه بسی که افراد به تنهایی خود فعالیت‌های مفید و مؤثری را به راه می‌اندازند، اما بعد از مدتی، به دلائلی مختلف خسته شده و از دوام کار، عاجز می شوند. اما کارهایی که بالاتر از کوشش‌های فردی، دارای پشتوانه‌ی اجتماعی و مردمی می‌باشد، استمراریت و دوام آن ضمانت بیشتر دارد. یکی از بهترین مثال‌های کارهای اجتماعی هفته نامه‌ی اصلاح ملی است که الحمد لله به برکت همین پشتوانه‌ی اجتماعی، از جریده‌ی اصلاح گرفته تا هفته نامه وحال ماهنامه، دو نیم دهه در خدمت مردم قرار داشته است. برهمین بنیاد بود که وقتی سال گذشته با هفته نامه‌ی اصلاح ملی با چشمان گریان، خدا حافظی نمودیم، امیدها بخاطر نشر دوباره ی آن، در قلبهای ما وجود داشت. رهبری جمعیت اصلاح و اداره‌ی گروپ رسانه‌ای اصلاح، خداوند منان را شکر گذار است که در کنار ده‌ها عمل تعلیمی و فرهنگی دیگر، اینک اصلاح ملی را مانند گذشته با امکانات داخلی خودش، دوباره به راه می‌اندازد.

بلی! سال قبل، با نشر شماره ی ۲۵ حمل ۱۳۹۷ ه- ش، دوراول نشراتی اصلاح ملی درحالی به پایان رسید که دل‌های تمام دوست داران این نشریه، اندوهگین بود و بخاطر آغاز دوباره نشرات آن روز شماری می‌نمودند. شاید این تشنگی در شهرهای بزرگ -جایی که تراکم رسانه های نوشتاری، دیداری و شنیداری مختلف، مردم را سرگیچه ساخته است- زیاد محسوس نبود، ولی در ولایات دوردست، ولسوالی‌ها، قریه‌ها وقصبات کشور -جایی که باوصف تمام مشکلات اقتصادی و امنیتی، مردم هنوز هم با فطرت شان زندگی می‌نمایند- دوستداران اصلاح ملی؛ نبود آنرا با تار و پود خویش احساس می‌نمودند. وفود دعوتی جمعیت اصلاح حین سفرهای شان به ولایات و مناطق دور دست کشور طی یک سال گذشته همه جا با این سوال روبرو می گردیدند: اصلاح ملی چرا متوقف گردید؟ سوالی که هیچگاه جواب قناعت بخشی برای آن نداشتیم، بجز اینکه بگوییم: إن شاءالله در آینده‌ی نزدیک، دوباره آغاز خواهد شد.

الله متعال را شکرگذاریم که این آینده زیاد به درازا نکشید و اینک فقط یک سال بعد از توقف اصلاح ملی و پایان دور اول نشراتی آن، دور دوم نشراتی با عزمی جدید و روحیه‌ی نو، آغاز می‌یابد. آنوقت، مشکلات و موانعی وجود داشت که سبب گردید یک سال تمام بزم دوستان ما از حضور اصلاح ملی خالی گردد. هرچند، بیشترین مشکل ما آنوقت، مشکل اقتصادی و نبود منابع کافی برای نشر مجله بود، اما بیایید صادقانه اعتراف کنیم که بعضاً دوستان قلم بدست ما هم در نوشتن مقالات همکاری جدی نداشتند.

اصلاح ملی، از بدو تأسیس تاحال، هیچگاهی برای نویسندگانش حق الزحمه نداده است، بلکه تمام همکاران قلمی آن برادران وخواهران فرهیخته‌ای بوده اند که براساس تعهد ایمانی نوشته‌های شان را برای ما می‌فرستند. درسیستم توزیع اصلاح ملی مشکلاتی وجود داشت و گاهی به عوض اینکه به موقع به دست خوانندگان برسد، اینجا و آنجا انبار می گردید.

راست گفته اند که محرومیت انسان را به قدر نعمت‌ها متوجه

می‌سازد. محرومیت یک ساله‌ی ما از اصلاح ملی هم باید همه‌ی مارا تکانی داده باشد تا بعد از این بخاطر دوام آن هرچه در اختیار داریم صرفه نه نماییم. بزرگترین سرمایه‌ی یک نشریه‌ی چاپی، نوشته هاییست که در لابلای صحفات آن به نشر می‌رسد. این نوشته‌ها در اصل مربوط می شود به نویسندگان و قلم بدستان ما که باید احساس مسؤولیت نموده برای مجله بنویسند. یک مجله‌ی ماهوار باید حاوی مطالب متنوعی اعم از اجتماعی، سیاسی، ادبی و ذوقی باشد. اگر همکاران قدیم و دوستان جدید ماهنامه‌ی اصلاح ملی، دست به دست هم نداده مطالب بکر و نوشته‌های پر محتوای شانرا در اختیار مجله قرارندهند، مدیر مسؤول هرقدر هم توانا باشد، نخواهد توانست کاری را از پیش ببرد. لازم به یاد آوری میدانم که همکاری خواهران ما در دور اول نشراتی اصلاح ملی نسبت به برادران کمرنگ تر بود. آرزومندیم که در دور جدید خواهران قلم بدست ما، حضور شان را در اصلاح ملی، با نوشته‌های شان قوی و پر رنگ سازند. ماهنامه اصلاح ملی، صفحاتی را بخاطر شگوفه های نو و استعداد های جدید اختصاص خواهد داد. امیدواریم خواهران ما ازین فرصت در جهت رشد استعداد های جوان، حد اعظمی استفاده را بنمایند. زن، نصف پیکر جامعه است و تا این نصف به درستی متحرک نشده و بخاطر اعلای کلمة الله و رفاهیت و اعتلای جامعه نقش فعالی به دوش نگیرند، محال است که جامعه ی ما به مدارج واقعی سعادت و کمال، برسد.

خوشبختانه که دور دوم نشراتی اصلاح ملی زمانی آغاز می یابد که کوشش‌ها بخاطر تحقق صلح و مصالحه‌ی ملی در کشورما به تیزی جریان دارد. بعد از پنج دور مذاکرات مستقیم میان طالبان وامریکا، و بعد از نشست ماسکو میان نمایندگان طالبان و نمایندگان مردم افغانستان که زیر چتر حکومت فعلی زندگی می نمایند، همچنان بعد از لویه جرگه مشورتی کابل، مردم افغانستان نسبت به هر زمانی دیگر، آرمان صلح را در کشور شان تحقق یافتنی می بینند. اصلاح ملی که سال‌های سال شعار صلح و قطع جنگ را زمزمه می نمود، إن شاءالله مانند گذشته در پیشاپیش نهضت مردمی بخاطر تحقق صلح و آزادی به حرکتش ادامه خواهد داد. ما با بلند نمودن شعار (والصلح خیر) با تمام وجود در خدمت صلح و مصالحه‌ی ملی خواهیم بود. صفحات اصلاح ملی درخدمت آنانی قرار خواهد داشت که متعهد به تحقق صلح و قطع جنگ در کشور باشند، ولو که از لحاظ فکری و سلیقوی با ما یکسان نباشند. ما آرزومندیم اصلاح ملی در سفر فرهنگی جدیدش از تنوع بیشتری در نوشته هایش برخوردار باشد. خطوط سرخ ما تعهد به صلح، رعایت ارزش های اسلامی و تمکین به ارزها و منافع ملی است و هر نوشته ی را درین چوکات با پیشانی باز، خواهیم پذیرفت.

ما آرزو داریم که گروپ‌های متخاصم و دسته‌های ازهم جدای ملت ما، یکبار دیگر در اثر صلح با هم یکی شده مشترکاً میهن خود را بسازند. اگر صلح بود، همه‌ی ما خواهیم بود و افغانستان هم خواهد بود. اما اگر خدای نخواسته جنگ و بی امنیتی کنونی دوام نماید، نه تنها آینده ی افغانستان درخطر قرار دارد، بلکه یک، یکی از ما با تهدید نابودی و هلاکت مواجه خواهیم بود.

به امید تحقق صلح و آزادی وآبادی کشور

خوشبختانه که دور دوم نشراتی اصلاح ملی زمانی آغاز می یابد که کوشش‌ها بخاطر تحقق صلح و مصالحه‌ی ملی در کشورما به تیزی جریان دارد. بعد از پنج دور مذاکرات مستقیم میان طالبان وامریکا، و بعد از نشست ماسکو میان نمایندگان طالبان و نمایندگان مردم افغانستان که زیر چتر حکومت فعلی زندگی می نمایند، همچنان بعد از لویه جرگه مشورتی کابل، مردم افغانستان نسبت به هر زمانی دیگر، آرمان صلح را در کشور شان تحقق یافتنی می بینند. اصلاح ملی که سال‌های سال شعار صلح و قطع جنگ را زمزمه می نمود، إن شاءالله مانند گذشته در پیشاپیش نهضت مردمی بخاطر تحقق صلح و آزادی به حرکتش ادامه خواهد داد.

مشورتي لويې جرګې لومړۍ ورځ څو تاثرونه!

وحیدالله مصلح

زما په خیال دا لومړۍ ځل دی، چې یو ولسمشر په ازبکي ژبه په یو رسمي مجلس کې غږېږي، دا د ژبو د ودې ملي هڅه او تشویق دی، په دې هیله چې یوازې تشریفاتي پاتې نه شي.

د ولسمشر د خبرو ډېره په زړه پورې او د ملي ګټو خبره دا وه چې پاکستان ته په اشاره یې وویل، چې که تاسو غواړئ د منځنۍ اسیا دغو ډېرو هېوادونو ته لار ومومئ نو مونږ ته یوازې هند ته لار راکړئ، له ګاونډیانو سره په دغسې لوبدلي او جنګ ځپلي افغانستان مې د سیال له موقفه خبره خپل هنر غواړي.

ولسمشر د خپلو خبرو په اوږدو کې دا هم وویل چې د اسلامي تمدن په غوړاوي کې مونږ غټه ونډه لرلې، او ښایي دا واقعیت د ارګ په نوم د مشهورو شویو فېسبوک چلوونکو پر دماغو ښه نه وي لګېدلې، خو په هر صورت د افغانستان پر اسلامي تشخص او په سیمه کې د اسلامي تمدن د پراختیا قضیه پر دې ارزي چې دغسې په درنښت ترې یادونه وشي.

د سولې ملي بحث!

د سولې په اړه د ولسمشر ډېرې خبرې سنګیني او د واقعیتونو پر بنا وې، په دې کې شک نه شته چې د سولې خبرې د ده د دورې په وروستیو دوه دوه نیمو کلونو کې پر سیاسي بحث اووښتې دي، که لږ د ده له دورې مخکې نظر واچوو، د کرزي په واکمنۍ کې د حکمتیار صاحب او ارګ تر منځ په ځلونو خبرې اترې شوي خو ارګ په کې سوله او جوړجاړی همغسې په ابهام او د جنګ پر کرښه پرېښې.

د همدې کرزي صیب په واکمنۍ کې په قطر کې د طالبانو د دفتر په اړه دومره تونده غبرګون وښودل شو، چې طالبان په کې د خپل بیرغ په کوزولو او دفتر په تړلو اړ شول.

کرزي همغه وخت له طالبانو سره پرته له حکومتي کانالـه بل هر درېمګړی کانال نامشروع باله او د همدې لپاره یې د سولې عالي شورا جوړه کړه. تر دې شورا مخکې یې، چې د طالبانو او حزب اسلامي د تسلیمۍ لپاره د سولې د تحکیم کمیسیون او نور هیئتونه جوړ کړي وو دا ټول په دې مانا چې هلته سولې سره لوبه کېده.

نن چې ولسمشر وویل چې مونږ سوله پر ملي بحث تبدیل کړې او دا چې مونږ هر ځای او پرته له قید او شرطه د سولې د خبرو لپاره اماده یو؛ دا د کرزي د واکمنۍ د سولې دریځونو په وړاندې د یو لوی تغیر خبره ده.

له هغې ورځې چې غني دوه کاله مخکې د کابل پروسې په کنفرانس کې د سولې په اړه د لومړي ځل لپاره خپله مُرَتبه او مدونه د سولې طرحه وړاندې کړه له دې څخه د سولې په اړه د غني جدیت ښکارېده.

بیا چې له حکمتیار صاحب سره د سولې خبرې بر جدیت پرمخ یوړل شوې او د دواړو لوړو تر منځ خبرې اترې د دوی تر منځ پر سوله وپایدلې دا یو عملي ګام و او د سولې په اړه د حکومت د جدیت بل ثبوت و.

سمه ده چې طالبان او حزب د وسله وال قوت له لحاظه او د دې قوت په رڼا کې د غوښتنو او داعیې په حساب ډېر توپیر لري، کېدای شي طالبان د هغه غوښتنو پر بنا چې د دوی د وسله والې مبارزې لپاره یې مشروعیت جوړ کړی؛ هغه له امریکایانو سره حل کړي، خو په داخلي لحاظ د دولت له پامه غورځول او تر دې دمه ورسره له خبرو انکار به یوه دوامداره سوله او ثبات وګواښي او کېدای شي د نوي یمو لسیزو د کابل او د نجیب د حکومت خراب سقوط د دې مدعا لپاره یوه تاریخي تجربه وي. غني په دې لحاظ په تېرو کلونو کې له خپله اړه د ملاتیا رُخ بدل کړی، هغه د سولې په اړه د واضح خبرې او طرحې لرونکی دی او هیڅکله یې د سولې له بحثه منډه نه ده

اخبستې.

د سولې خبرې؛ څو ملاحظې!

خو په دې منځ کې چې کوم څه د ملاحظې وړ دي هغه د سولې په اړه له دې ټول جدیت سره د انعطاف او تاوېدونکي سیاست کمی دی، لکه ولسمشر چې نن په خبرو کې وویل؛ زه کوږ نه یم او کوږ نه ځم زه سپینه خبره کوم، یا دا چې زه تاسو د ننواتو لپاره ټاکلی نه وم، زما په خیال د سولې په خبرو کې له تاوکښونو سره تاو راتاو او کاږه واړه تلل باید په دې مرحله کې د حکومت د مشر یو مسئولانه دنده او هنر وي، ولسمشر به ننواتې هم کوې او انعطاف هم، زمونږ د هېواد د نیمې پېړۍ جنګ درول د دغسې انعطاف او پاسته سیاست غوښتنه کوي.

حکومت ته په کار دي چې د سولې په اړه د دغه ایجاد کړي ملي بحث او بین المللي ملاتړ په اډانه او قطر د سولې په بهیر کې د کوږ نه تګ او انعطاف په کمي کې څنډې ته نه شي، که دولت او دولتي بنسټونه د هر ډول سولې په طرحه کې نړېږي دا بیا د سولې نه، بلکه د نړېدو او بل جنګ طرحه ده.

تونده که د سولې ژبه؟

سوله د دې غوښتنه کوي چې د ښکلو خواو ژبه پر تونديو، پیغور او زباتنو وانه وړي، له بده مرغه د افغانستان د جنګ د قضیې ټول اړخونه د سولې په اړه له تونديو نه کلاربرې، د سولې لپاره سوله ییزې ژبې او چاپېریال ته اړتیا ده، ولسمشر که لږ تر لږه نن د سولې په جرګې کې طالبانو ته له پېغور ورکولو تېر شوی وای څه به یې کم شوي وای؟ ولسمشر باید د دې پر ځای چې ووایې؛ طالبان که د چا په ذهني ګرو کې وي؛ ودې وایې چې له دې اسارته په خلاصولو کې ورسره مرسته وکړو او یا دا چې که د بهرنیانو خبره په منځ کې نه وي نو طالبان ولې د سولې له خبرو باک لري؛ پر دې ورځ د دې ادبیاتو کارول د سولې سوچ له تمرکزه غورځوي.

ویډیویي محتوا!

د سولې په دې مشورتي جرګه کې چې د جګړې او سولې کوم ویډیویي پرېزېنټېشن وښودل شو؛ هغه هم د جګړې د محاذ کیسه وه، که خبره د دې جنګ د پای ته رسولو او سولې وي نو اړینه وه چې د جنګ ویډیو اصلاً نه وای ښودل شوی، که بیا هم ښوول کېده نو باید د جنګ او منازعاتو د حل یوې مسلکي کمېټې یې سناریو راټوله کړې وای او ویډیو باید د بهرنیانو، حکومت او طالبانو په شمول د ټولو د جنګي ښکېلتیا صحنې لرلای.

د جرګې مشري؛ د انتخاب او انتصاب کشمکش !

د جرګې د مشر ټاکنه چې په کومه بڼه وشوه، دا څو دلالتونه لري؛ لومړی دا چې د جرګې مشر د ټولې نړۍ د سترګو په وړاندې هغسې د نولسمې پېړۍ په میتود دیکته شو او د څو انتصابي غړیو په تودو چک چکو کې د ولسمشر خبره بدرګه خو د ازاد انتخاب پروسه په کې سخته وکوبل شوه.

د جرګې یوه لومړنۍ بوختیا باید دا وای چې د جرګې غړیو په کې د څو سیالانو په منځ کې یو انتخاب کړی وای. خو ښکاري دا چې د لویې جرګې د مشر په دغسې ټاکلو کې وار له مخه جوړجاړی شوی وي.

لویه جرګه او ترسیم شوې لاسته راوړنې!

داسې ویل کېږي چې د جرګې جوړوونکي له دې هم ویرېدل چې هسې نه د جرګې مشر داسې څوک راشي چې بیا د دې لویې جرګې له لارې د حکومت متوقع لاسته راوړنې وګواښي.

ولسمشر د خپلو خبرو په اوږدو کې دا هم وویل چې ستاسو یوه وظیفه دا ده، چې له طالبانو سره سوله تعریف کړئ، خود دغه لویې جرګې ډېرې منتقدین په دې نظر دي چې د لویې جرګې لاسته راوړنې له تېرې ډېرې مودې ترسیم شوي او پرې به نښودل شي چې نومورې لاسته راوړنې ګډې وډې شي، د همدې لپاره خو د جرګې غړي هغسې په مهندسي شوي شکل انتصاب شول او رئیس یې د ټولو په مخکې دغسې فرمایشي وټاکل شو.

بې سانسوره خبرې او پر خبرو سانسور!

ولسمشر د خبرو په پای کې وویل، چې تاسو بې سانسوره خبرې وکړئ، هیڅوک حق نه لري چې ستاسو خبرې سانسور کړي او زه اماده یم چې ستاسو اوږدې خبرې واورم. خو د ولسمشر د خبرو په جریان کې چې کله یو ګډونوال ولسمشر ته خپله خبره کوله، هغه د امنیتي کسانو له خوا په زور او په ټپلو له جرګې وویستل شو. مخکینی ولسمشر حامد کرزی په دې حساب بیا د یو رهبر په حد کې برخورد کاوه، زما یادېږي؛ کله چې څو کاله مخکې د جمعیت اسلامي د کوم مشر په تلین کې حامد کرزی ستېج ته تللو له تالار څخه د یو شمېر ځوانانو له تونډو خبرو سره مخ شو او کرزي چې هغه مزاحمت په کوم شکل مدیریت کړ؛ هغه د یو رهبر خاصه ده.

ښه به دا وه چې په ننني جرګه کې ولسمشر نومورې عرض کوونکی خپلې خبرې ته پرېښی وای، دې به ولسمشر د یو تنوع خوښوونکي، زغم لرونکي او په عین حال کې د مسلط شخصیت په توګه خلکو ته ورپېژندلی وای.

مسعوده جامی در مصاحبه با اصلاح ملی:

فعالیت دینی زنان دعوتگر در جامعه‌ی ما منحیث یک حق و یا ضرورت برای خانم‌ها تلقی نمی‌شود

• اصلاح ملي: اداره ماهنامه اصلاح ملی در حالیکه انتخاب مجدد شما به حیث مسؤول بخش خواهران جمعیت اصلاح را به شما تبریک عرض می دارد و از الله متعال برای تان توفیق در امور محوله را تمنا دارد، به حیث نخستین پرسش می خواهد از دست آورد های شما در بخش دعوت و رهبری خواهران جمعیت اصلاح چیز های از شما بشنود!

مسعوده جامی: خدمت اداره‌ی محترم اصلاح ملی و تمامی خوانندگان گرامی این نشریه‌ی وزین: السلام علیکم ورحمه الله و برکاته.

در نخست از الله متعالی برای خود و تمامی گرامی‌یانی که پروردگار بر آنان منت نهاده و ایشان را رهرو مسیر دعوت قرار داده است، در تلاش و اخلاص عمل توفیق مزید می‌طلبم. ان‌شاء الله که بتوانیم مسؤولیت‌های محوله را به بهترین شکل ممکن ادا نماییم.

در خصوص سؤال‌تان باید بگویم که کار دعوت یک کار گروهی واقعی است به این دلیل هیچ دست‌آوردی را نمی‌توان حاصل کار یک نفر دانست، بلکه هر نوع پیشرفت و موفقیت در این مسیر متعلق به فعالیت گروهی مجموعه‌های دست اندر کار می‌باشد. و شاید یکی از مهمترین موفقیت‌های این مرحله نیز همین امر باشد که خواهران در مستواهای مختلف هرکدام زمینه‌ی فعالیت خویش را یافته‌اند و تحت یک جریان منظم و قانونمند توانمندی‌های خویش را در جهت اعلای کلمه‌ی الله بکار می‌بندند. ما در کار خواهران به شکل سرتاسری آن انسجام و ارتباط بسیار ارزشمندی را می‌بینیم که این می‌تواند زیربنای یک کار مستقل، مقاوم و دوامدار آینده باشد بگونه‌ای که وابستگی به افراد مشخص، روز بروز کمتر شده و سیستم تقویت می‌گردد و خواهران وابستگی فکری پیدا نموده آمادگی کار به خاطر خدا را بر استقامت فکر صحیح، توانمندی‌های فردی و امکانات محیطی به پیش می‌برند.

مورد دیگری که قابل یادآوری است انکشاف افقی فعالیت‌های خواهران دعوتگر در سطح کشور عزیزمان افغانستان است که الحمد لله به بسیاری از ولایات رسیده است و مردم گرامی‌مان از آن مستفید می‌شوند.

• اصلاح ملي: به نظر شما به حیث یک بانوی دعوتگر، در جامعه سنتی همچو افغانستان، مشکلات و چالش ها فرا راه کار بانوان دعوتگر کدام ها اند و چانس ها یا راه های پیروز بدر آمدن از این چالش ها و مشکلات به اساس تجربه خود تان، کدام اند؟

مسعوده جامی: در کشور مصیبت‌زده‌ای مانند افغانستان برای زنان که از جمله اقشار آسیب‌پذیرتر جامعه شمرده می‌شوند مشکلات در هر زمینه‌ای فراوان است، خاصتاً فعالیت در اموری که به شکل محسوس نتیجه‌ی آنی در پی نداشته باشد. جامعه‌ی ما با وجود اینکه بحمد الله مسلمان است و عشق و علاقه به دین در وجودشان موج می‌زند، اما در قسمت فعالیت‌های دینی برای زنان محدودیت‌های فراوانی دارد که شاید دلایل مختلفی از جمله ناامنی‌ها و بی‌اعتمادی به جریان‌های دینی و جو دنیا پرستی حاکم از جمله مهمترین این دلایل باشد.

از طرفی فعالیت دینی زنان دعوتگر هنوز هم در جامعه‌ی ما منحیث یک حق و یا ضرورت برای خانم‌ها تلقی نمی‌شود. به همین دلیل بسیار دیده شده است که حتی فامیل‌های روشن فکری که در عقیده و عمل خود را پایبند دین می‌دانند در قسمت فعالیت دعوی زنان مشکل دارند و نمی‌توانند آن را یک امر واجب و ضروری بدانند. اما چیزی که واضح است اینکه این روند رو به بهبود نهاده و ما امیدواریم که روزی نچندان دور مشکلات فرا روی زنان دعوتگر افغانستان کم و کمتر شود.

اما اگر در راستای مقابله با این مشکلات گوناگون قصدی رود بهترین شیوه پایبندی به دستورات دین اسلام و پایداری حکیمانه در این مسیر است. ما هرگز خواهری را برای انجام فریضه‌ی دعوتش به ایجاد جو تشنج و ناآرامی و درگیری در خانواده و یا محیط کار تشویق نمی‌کنیم. بلکه توصیه همیشگی این بوده که مهمترین وظیفه‌ی یک زن حفظ حریم خانواده و محافظت از استحکام آن می‌باشد حتی اگر لازم باشد خواهری بخاطر حفظ این فضا قربانی داده و دست از دعوت خویش موقتا در خارج از خانه بردارد. ارتباط مستمر و مخلصانه با الله، دعای دائم، مراعات حقوق دیگران، احترام به دیدگاه و نظرات مخاطبان، یافتن راه‌های مختلف برای قناعت دادن منطقی اطرافیان، صبر و حوصله، استقامت در کار، پایبندی به فرایض و نوافل، توکل به الله و باور تقدیر همه و همه می‌تواند مهمترین توشه برای رفع مشکلات فرا روی زنان دعوتگر باشد که بدون شک کسی که با خدای خویش معامله‌ای می‌کند سود خواهد برد و در آن ضرری برای وی موجود نیست در حالت و وضعیتی که باشد.

• اصلاح ملی: محور های عمده فعالیت بخش خواهران در رابطه با زنان افغانستان و حل مشکلات عدیده آنها چه است و تا حال چه تعداد از خواهران دعوتگر در این راستا با شما دست همکاری داده اند؟

مسعوده جامی: عمده‌ترین بخش فعالیت‌های خواهران جمعیت اصلاح در زمینه‌ی اطلاع رسانی درست و شناخت صحیح حقوق و وجایب یک زن مسلمان، آموزش مهارت‌های لازم در ساحات مختلف مورد نیاز زنان اعم از خانواده و جامعه، اصلاح نفس و ارتقای ظرفیت‌های معنوی و مادی، و در مجموع طرح برنامه‌ای همه جانبه به وسعت دین اسلام برای یک زن که می‌خواهد در اوج عدم تعادل دنیا امروز متعادل و متیقن بر مسیر استوار اسلام زندگی به پیش برد؛ خلاصه می‌شود. و تا کنون صدها خواهر در اقصی نقاط کشور عزیزمان افغانستان دست یاری و همکاری با این برنامه‌ی مبارک را پیش کرده‌اند و الحمد لله این گسترش به شکل طبیعی و مطلوبی رو به گسترش است.

• اصلاح ملی: برای پیشبرد امور خویش به گونه عموم از چه وسایل و راه های استفاده می کنید و کدام راهکار ها اند که بیشتر می تواند در این زمینه ممد و مدد گار شما قرار گیرد؟

مسعوده جامی: اصولاً استفاده از وسایل در چوکات دین اسلام، توانمندی‌های خواهران و عرف محیط قرار دارد. به همین منظور ما تلاش می‌نماییم که از بهترین شیوه‌های برای پیشبرد امور خویش استفاده نماییم. مانند برگزاری درس‌های دینی به عناوین مختلف و موضوعات متفاوت، کنفرانس‌های، ایجاد مدارس علوم دینی، کورس‌های آموزشی، استفاده از میدیا و امکانات رسانه‌ای، فعالیت‌های چاپی و نشراتی، پخش و نشر سخنرانی‌ها و درس‌ها، سیرهای علمی و ورکشاب‌های آموزشی... که در سطوح مختلف برای مخاطبانی در سویه‌های گوناگون برگزار می‌شود. که البته در صورت موجود بودن نیروی متخصص کاری بیشتر و امکانات مالی فراوان‌تر می‌توانیم قدم‌های بلندتری در راستای استفاده از وسایل متعدد و تحت پوشش قرار دادن بخش وسیعتری از جامعه عزیزمان برداریم.

• اصلاح ملی: پیام تان به زنان و دختران افغان که در میان انبوهی از مشکلات چون فقر ، بی سوادی و تنگدستی و از سوی دیگر هم جنگ و نا امنی زندگی می کنند چیست و برای این که بتوانند بر این مشکلات فایق آیند، چه توصیه های به آنان دارید؟

مسعوده جامی: زنان افغان، زنانی مقاوم، با استعداد و متدین هستند. که با گذشت سالهای طولانی در جنگ و ستم و محرومیت با قامت استوار همچنان آماده‌ی دوباره ساختن آنچه از دست داده‌اند می‌باشند. طبیعتاً آنچه بر ما می‌گذرد امری نیست که به سادگی نادیده گرفته شود و یا حتی حل شود اوضاع دشوار زنان افغان ریشه در سالهای طولانی فقر فرهنگی و دوری از اسلام و ارزش‌های انسانی نهفته است. و در این برحه از زندگی آنچه بیش از همه می‌تواند دستگیر زنان محیط ما شود موقف منطقی و آگاهانه است. پیام من به تمامی زنان سرزمینم این است که به خود باور داشته باشند و بدانند که ارزش و بنیان تمامی جامعه‌ی فردای‌مان در دستان آنها است این را بدانند که آنان نیمی از پیکر جامعه نیستند بلکه سازنده‌ی همه‌ی آن‌اند. این را بدانند که وجودی ارزشمند دارند و توانایی درک تمام حقایقی که می‌تواند آنها را خوشبخت بسازد. زنان ما باید چشمان‌شان را باز کنند و از اینکه که نادانسته و کورکورانه پیروی کسی را بکنند بپرهزند. معیارهای سعادت را با واقعبینی بیابند و قوانین سرنوشت انسان‌ها را که در نسل‌ها به کرات تکرار می‌شود را دریابند. و بلاخره این را بدانند که: «ما قومی هستیم که الله ما را با اسلام عزت داده است و اگر عزت را در چیزی غیر از اسلام جستجو کنیم خوار و ذلیل خواهیم شد».

گره کورِ صلح
با چه دستانی باز خواهد شد؟

عبدالوهاب هائد

از سالیانی بدینسو، بعد از آن‌که شعارهایی مبنی بر نابودی گروه‌های دهشت افگن و طالبان به تعبیر آمریکایی‌ها و همپیمانان نظامی شان در افغانستان بالا گرفت و پس از هجوم مسلحانه‌ی آنان برای تحقق اهداف اقتصادی و استخباراتی کشورهای دخیل در جنگ افغانستان میان‌تهی ثابت شد، صلح از لای آن همه اغراض و اباطیل و آن همه یأس و نا امیدی برای سرکوب‌گران تا به دندان مسلح غربی نیز اهمیت و جایگاه بحث شدنی پیدا کرد.

طی سالیان نخست هجوم نیروهای چند ملیتی به افغانستان و ریختن تُن‌ها بم و باروت و قتل بیش از چندین هزار انسان نظامی و غیر نظامی درین کشور، منادیان دیموکراسی و استقرار و امنیت را باور برین شد، که دیگر خشکاندن نیروهای مقاوم و مخالف مسلح دولت در افغانستان کاریست دشوار و بدور از گنجایش در چارچوب تحلیل‌های نظامی موجود؛ بنا برین، با یک چرخش یک صد و هشتاد درجه‌یی آمدند و از سیاست حمله و گریز استفاده کرده و از روی نا گزیری به طرح مصالحه تن دادند.

از آن روز بدینسو، پیوسته این مسئله برای همه از احاد مردم گرفته تا رسانه‌ها، نیروهای نظامی، بافت‌ها و جریان‌های سیاسی جالبیت پیدا کرده و به ضرورت آن تأکید صورت می‌گیرد. اما پس از هزینه‌ی ملیاردها دالر، آزمایش انواع و اقسام تسلیحات جنگی و قتل و کشتار بیش از شصت هزار انسان از هر دو جناح جنگ و از مردم ملکی، حالا به مصالحه به عنوان تنها راه حل می نگرند و به هر اسم و رسمی چندین ملیون دالر دیگر را نیز درین راستا هزینه می‌کنند واینکه تا چه حدی درین ادعای خویش صادق اند هنوز معلوم نیست.

با آنکه چندین سال است، صلح به عنوان گم شده‌ی برگشت نا پسند به کشور ما تبدیل شده است و با همه سر و صداها، شورا سازی‌ها و دم و دستگاه‌های کلان و تشکیلات متورم و مصرف ملیون‌ها دالر و نشست‌های تجملی اینجا و آنجا و این کشور تا آن کشور، هنوز معلوم نیست که سر و کله‌ی این گم شده‌ی ما از کدام روزنه بیرون خواهد شد و چه وقت این پروژه‌ی منفعت زای مادی به یک روند ارزش محور معنوی تبدیل شده و از این همه خشونت و خشم و قتل و کشتار جلوگیری خواهد شد؟!

درست معلوم است که ما و حکومت و نظام حاکم در کشور مان و حتا جناح مخالف مسلح حکومت نیز، درین جنگ و صلح در کشور مان فقط پنجاه فیصد نقش را داریم و فریادهای چندین ساله‌ی مردم ما نه تنها تأثیری بالای فروکش کردن آتش جنگ و کاستن میزان کشته‌گان دو سوی جنگ در کشور نداشت، که زبانه‌ی این آتش بلند و بلند تر گشت و به تعبیر شاعر: « اشک کباب باعث طغیان آتش شد» و چه بسا که بیشتر این نقش به فروشندگان تسلیحات جنگی و کشورهای ذی نفع در قضیه‌ی افغانستان به ویژه آمریکا بر می‌گردد؛ چنانچه چندی قبل گردانندگی این پروسه را روس‌ها در تبانی با پاکستان داشتند و اکنون هم آقای خلیل‌زاد به نیابت از وزارت خارجه آمریکا دست به‌کار شده است. و طوری که از طریق رسانه‌ها دنبال می‌شود، از چندماه به این طرف وارد عمل شده و در راستای سیاست خارجی خود شان پروسه‌ی صلح را پیش گرفته اند.

این طرح صلح وزارت خارجه‌ی آمریکا به مدیریت آقای خلیل‌زاد در حالی آغاز شده است، که حتا در مواردی حکومت افغانستان از برنامه‌های جاری مبنی بر تدویر نشست‌های صلح توسط آقای خلیل‌زاد و طالبان اظهار بی‌خبری کرده

و حتا آن را در یک خط جدا از سیاست حکومت افغانستان ارزیابی کردند.

هرچند صلح و امنیت برای ملت خسته از جنگ ما، به داروی سرطان کُشی می‌ماند که بیماری را از مرگ حتمی نجات دهد؛ اما این صلح با چه هزینه و قیمتی و با عبور از کدام مجراها و سلول‌های به ما خواهد رسید؟ چه کسانی با چه شرایطی تن به تمکین در برابر این آرمان مردمی خواهند داد؟ و سرانجام کی‌ها می خواهند تا دو سوی جنگ چندین ساله در افغانستان را باز برای منافع خود شان و برای رهایی از یک معضل دست و پاگیر جهانی رو به روی هم شانده و به رسیدن به یک توافق نسبی متقاعد سازد؟! هنوز پرسش‌هایی است، که ما و مردم ما از خود می‌پرسیم. و گذشته از آن در حالیکه این طرح مصالحه پس از نشست مسکو راه تحققش را در دوحه پیش می‌گیرد، دلالان و منفعت جویان سیاسی داخلی و خارجی دیگر -که گاهی به نل می زنند و گاهی به میخ، با طرح‌ها، مشوره‌ها و مداخلات زیان بار شان- می خواهند مسیر صلح -ظاهراً بین الافغانی- قطر را بر بند زده و از آب گل آلود به نفع خویش ماهی بگیرند؛ که نمونه‌ی آن نشر فهرست طویل و عریضی از مذاکره کنندگان صلح بین الافغانی قطر از سوی حکومت افغانستان بود که به تعداد ۲۵۰ تن از سیاست مداران خام و پخته‌ی افغانستان را شامل می‌شد.

پس از آنکه این فهرست درهم و برهم راهیان صلح از سوی حکومت در رسانه‌ها منتشر شد، طالبان نیز طی اعلامیه‌ی فهرست کوتاهی از هیئت مذاکره کننده‌ی خود را به دست نشر سپرده و به تعقیب آن تعداد هیئت مذاکره کننده‌ی حکومت را به مضحکه گرفته و آن را به شرکت کنندگان جشن عروسی در کابل تشبیه کردند.

این در حالیست، که حکومت افغانستان با مشوره‌ی تعداد از سیاسیون، جرگه‌ی مشورتی صلح را قرار بود فرا بخواند و قبل از آن یک انتخابات تمثیلی و مسخره را نیز در میان نامزدان تحمیلی این جرگه در تمام ولایات راه اندازی کرده و از آن میان اکثیریت قریب به اتفاق نمایندگان مورد اعتماد خویش را که عمدتاً از میان مأموران حکومتی بودند، برگزیده و روانه‌ی جرگه‌ی مشورتی صلح در کابل نماید. که این جرگه نیز به تعویق افتاد. جرگه‌ی که نمونه‌های آن را در گذشته داشته ایم و بجز اینکه هزینه‌ی هنگفت اقتصادی به مصرف برسد و وقت کشی و نزاع و جار و جنجال‌های امنیتی و اجتماعی را به دنبال داشته باشد، کمتر نفعی به حل قضایای سیاسی افغانستان داشته است؛ زیرا این جرگه و جرگه‌های مشابه درین کشور، عمدتاً بصورت مدیریت شده از سوی نظام حاکم تدویر یافته و در خط منافع نظام حرکت کرده است، تا در جهت منافع مردم.

روی همرفته آنچه توقع می رود این است، که صلح درین ماتمکده تأمین شده و بساط جنگ و خشونت و قتل و کشتار برچیده شود؛ آنچه که مردم خسته از جنگ و تشنه به صلح ما می خواهد؛ اما این صلح، قربانی، گذشت و عقب نشینی از منافع و غرور سیاسی را می‌طلبد، این صلح نه گفتن به دکته‌ها و دیدگاه‌های کشورهای مغرض و مداخله گر را می‌خواهد تا هر دوسوی میز مذاکره این را جدی بگیرند. این صلح می‌خواهد، تا حفظ ثروت و سرمایه، بقای قدرت و موقف، وابستگی‌های سیاسی به کشورها و تفوق طلبی‌های قومی و سمتی و زبانی در پیشگاهش کشته شوند.

تلاش‌های اخلاص مندانه و صادقانه‌ی خداپسند و انسان محور برای تأمین آن نیاز است؛ دستانی باید این گره کور را باز کنند، که تا اکنون به خون و خیانت، وطن فروشی و انسان کشی ملوث نبوده و فقط برای رضای پرودگار و تحقق آرمان ملیون‌ها انسان مظلوم و ستم دیده درین سرزمین تلاش کنند. کسانی این گره کور را بگشایند، که از میان مردم برخاسته باشند، به اردوگاه مردم متعلق باشند، نام نیک و سابقه‌ی خیر در میان مردم داشته باشند و توانایی پای ماندن بالای خواسته‌ها و منافع شخصی شان را داشته باشند.

اینجاست که مذاکرات صلح نتیجه خواهد داد، اطراف درگیر به داوری این جماعت که محض رضای خدا می کوشند، تمکین خواهند کرد، به جنگ و دهشت نه گفته خواهد شد و سرانجام فضای پر از دود و باروت میهن به فضای سبز و آبی صمیمیت و مهر و همدلی تبدیل گردیده، جای دشمنی و کینه را محبت و دوستی خواهد گرفت و کبوتر صلح به آسمان آبیی سرزمین جنگ زده‌ی ما به پرواز خواهد آمد.

آری! برقرار و پاینده باد صلح دائمی و واقعی در کشور ما و کوتاه باد دستان ویرانگر اجانب و چاکران داخلی شان ازین مرز و بوم.

حکومت داری عدالت محور

و تاثیر آن در تامین امنیت جامعه

نقیب الله حمید

پدیده گمشده ی کشور ما وآنچه که ملت ما از فقدانش همواره رنج می برند و مجنون وار در پی دریافت و به آغوش گرفتنش استند، امنیت و آرامش است. نبود امنیت، مایه زایش بحران های سترگ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در کشور شده و از همه فاجعه بارتراین که حق حیات توده ها را گرفته و رویهمرفته سدی بزرگ فرا روی روند سالم حکومت داری و رشد و انکشاف اقتصادی قرار گرفته است.

فقدان امنیت در افغانستان ناشی از عوامل گونه گون می شود؛ بخشی آن به توطیه ها و دسایس بیرونی، بخشی نیز به پایه های منافع سیاسی جهت ها و جریانی داخلی و برداشت های متفاوت آنان از دین و فضای حاکم در کشور برمی گردد. اما دراین جا به همه عوامل زایشگر بحران امنیتی و راهکارهای تامین امنیت تماس گرفته نمی شود، تنها به یک عاملی اشاره می شود که نبودش بحران امنیتی در جامعه افغانستان ، کشاکش ها و منازعات را در درون نظام و در بیرون نظام شکل داده است؛ اقوام و احزاب سیاسی را باهم درآویخته است؛ وحدت ملی و و حدت سیاسی را صدمه جبران ناپذیر رسانده است و برای مخالفان مسلح حکومت افغانستان فرصت و روزنه استفاده گیری و بهره کشی را بر وفق مراد و خواست شان فراهم گردانیده است، این عامل مهم، عدم رعایت حقوق شهروندی در بعد تعامل عادلانه با همه شهروندان از طرف زمداران کشور و طیف حاکم در قدرت است.

این که نخست بدانیم که حقوق شهروندی در قالب عدالت که از آن در این جا بحث می کنیم چه تعریفی و چه شاخصه های دارد و وشهروندان با توجه به آن، از چه امتیازات بهره مند می شوند؟ آنچه که از حقوق شهروندی در صورت «عدالت» تعریف می شود همان امتیازات و وظایفی است که دستیابی هر شهروند را به منابع اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را به گونه ی که سزاوارش باشند، فراهم می سازد. با تامین این حق شهروندی هر فرد ازمزایای مدنی به طور متساوی بهره مند می شود. به عباره دیگر؛ حقوق شهروندی یعنی فرد به دلیل عضویتش در یک واحد سیاسی به نام «دولت»، از امتیازات و حقوق ویژه و همسان با سایر شهروندان، برخوردار می باشد، مثل حقوق سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و مدنی و همچنان حقوقی که برای تبعه کشور در قانون اساسی تسجیل شده و مورد حمایت قرار گرفته است و با تأسی از آن، فرد تحت حاکمیت و حمایت دولت قرار میداشته باشد و در مقابل، مسئولیت ها و مکلفیت های فرد نسبت به دولت نیزمیداشته باشد.

بحث مهمی که در تعاریف مختلف حقوق شهروندی مطرح است، همان معیار و اصل بهره مندی عادلانه و متساویانه همه ملت از امتیازات و مزایای زندگی است بدون

توجه به رنگ، نژاد، قوم، جنس، زبان، مذهب و گرایش های سیاسی و ...
برجسته ترین حقوق شهروندی که پیوند مستقیم به تامین امنیت در افغانستان دارد و موجبات رفاه و آسایس را زمینه سازی می کند و با تحقق آن، همه افراد این سرزمین خود را جزء نظام میدانند و کنار آمدن با حکومت و همکارشدن با آن را مکلفیت خود قرار میدهند؛ توجه به عدالت در همه تعاملات و رفتارهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی نسبت به قاطبه ملت و شهروندان افغانستان است.
چنانچه قضیه ثابت است که عدالت یکی از اصول مهم در حکومتداری است؛ محراق توجه قرار دادن عدالت در تقسیم امکانات، فرصت های شغلی و تحصیلی، تقرری ها و امتیاز دادن ها از طرف کلید داران نظام یک اصل بوده و به عنوان یک حق مسلم و انکاپذیر برای شهروند در قانون تسجیل شده است.
عدالتی که ما ازآن یاد می کنیم و بایستی در افغانستان به گونه بایسته اش، عینیت یابد، عبارت از برخورداری همه‌ی افراد یک جامعه از تمامی امکانات و آموزش‌هایی است که جهت کسب شایستگی‌های لازم برای مشارکت فعال در جامعه ضروری‌اند و همچنین برابری آنها در مقابل الزامات اجتماعی و قانونی حاکم برجامعه. عدالت به این مفهوم وقتی به اجرا در می‌آید که همه‌ی افراد جامعه در مقابل قانون حاکم بر جامعه، برابر باشند.
لزوم تعامل با همه فرزندان آدم بر بنیاد عدالت، فرمان خداوند متعال است؛ چنانچه الله متعال فرموده است: إن الله يأمر بالعدل والاحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون(النحل:۹۰).
ترجمه: خداوند به دادگري ، و نيكوكاري ، و نيز بخشش به نزديكان دستور مي‌دهد ، و از ارتكاب گناهان بزرگ (چون شرك و زنا) ، و انجام كارهاي ناشايست (ناسازگار با فطرت و عقل سليم ، و دست‌درازي و ستمگري نهي مي‌كند . خداوند شما را اندرز مي‌دهد تا اين كه پند گيريد (و با رعايت اصول سه‌گانه عدل و احسان و ايتاء ذي‌القربي، و مبارزه با انحرافات سه‌گانه فحشاء، منكر و بغي ، دنيائي آباد و آرام و خالي از هرگونه بدبختي و تباهي بسازيد) .
با یک نگاه گذرا به وضعیت حاکم در افغانستان، برملا می گردد که، تعاملات طیف حاکم، بر مبنای بازی های سیاسی، به غرض تحقق منافع سیاسی خود و وابسته گان سیاسی و نژادی شان صورت می گیرد تا عدالت محوری و یکسان نگری. عزل و نصب های افراد بر اساس شاخصه ها و معیارهای نژاد، زبان، حزب، هم تیم و روابط محور، بدون درنظرداشت ارزش محوری، شایستگی، تجارب، به معنای نادیده گرفتن عدالت و کنار زدن سایر ملیت ها و شخصیت ها از نظام است و این امر، ایده انحصار قدرت و تک محوری را تقویت داده و در فرجام، مایه ی برای آبستن نظام دکتاتوری و خودکامه گی قرار می گیرد، چنانچه که امروز این قضیه را در افغانستان شاهدش استیم.
بیشترین نارضایتی ها وکنش های ضد حکومتی مردم در برابر حکومت وحدت ملی ناشی از این انحصارطلبی، خودکامه گی و رفتارهای تکمحورانه و ذوقی او می باشد. و بدون تردید، عدالت زدایی و نگاه های روابط محوری ریاست جمهوری، بستر و فضای انفجارملی را از دورن نظام با گذشت هر روز فراهم می کند و شخصیت های مجرب و کادرهای سیاسی و امنیتی را به باتلاق تاریخ می فرستد.

لزوم تعامل با همه فرزندان آدم بر بنیاد عدالت، فرمان خداوند متعال است؛ چنانچه الله متعال فرموده است: إن الله يأمر بالعدل والاحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون(النحل:۹۰).
ترجمه: خداوند به دادگري ، و نيكوكاري ، و نيز بخشش به نزديكان دستور مي‌دهد ، و از ارتكاب گناهان بزرگ (چون شرك و زنا) ، و انجام كارهاي ناشايست (ناسازگار با فطرت و عقل سليم ، و دست‌درازي و ستمگري نهي مي‌كند . خداوند شما را اندرز مي‌دهد تا اين كه پند گيريد (و با رعايت اصول سه‌گانه عدل و احسان و ايتاء ذي‌القربي، و مبارزه با انحرافات سه‌گانه فحشاء، منكر و بغي ، دنيائي آباد و آرام و خالي از هرگونه بدبختي و تباهي بسازيد) .

لازمه عدالت محوری در حکومت داری، برداشتن گام های استوار و راستین در تحقق ارزش های شهروندی زیرین است:

- مشارکت در تصمیم‌گیری:

حقّ مشارکت شهروندان در تصمیم‌گیری های دولتی و در قضایای کلان ملی و بین المللی و فرصت دادن به گونه مساویانه برای شهروان این سرزمین برای ابراز رأی و نظر، ارایه مشوره و دیدگاه، مقتضای حکومت عدالت محور و ارزش گراست. به همین منظور است که قرآن کریم تاکید می کند که مسلمانان در مسایل مهم زندگی باهم به تبادل رای و نظر بپردازند: الله متعال در آیه‌ی ۱۵۹ سوره‌ی آل عمران فرموده است:وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ. (و در کارها با آنان مشورت کن!) و آیه‌ی ۳۸ سوره‌ی شوری: وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ. (و کارشان به شیوه‌ی رایزنی و بر پایه‌ی مشورت با یکدیگر است).

- تامین امنیت شهروند:

مؤلفه اساسی دیگر حکومت عدالت محور، توجه به تامین امنیت جان، مال و آبرو همه شهروندان است. لازمه ی حکومت مردمی است که بدون تبعیض برای حفظ جان، مال و ارزش های معنوی ملتش توجه بایسته نماید؛ قوم محوری اش، نبایستی موجب تفاوت در تحقق این ارزش برای مردم و مناطق به خصوص شود و جمعی بزرگی از ملتش را به بوته ی فراموش سپارد که چنین کار، برایند خطیر را بدنبال دارد و موج تنش و تشنج را در فرجام ببار می آورد.

- برابری در تعاملات سیاسی و مدنی و نادیده انگاشتن تعصبات:

لازمه دیگر عدالت محوری در حکومت داری، توجه به حقّ برابری و عدم تبعیض بین انسان‌های جامعه است، در عرصه های مختلف و در تعاملات سیاسی و در رفتارهای مدنی بدون نظرگرفتن زبان، قوم، جنس و ...، چنانکه در سطور بالا به این موضوع اشاره گردید.

- نظارت همگانی و مردمی:

اصل اساسی دیگر در باب رعایت عدالت در حکومت های عدالت محور و مردمی، اصل حق نظارت عمومی شهروندان بر همدیگر و بر زمامداران است. و این یکی از حقوق شهروندان در اسلام نیز مورد شناسایی قرار گرفته است؛ آزادی بیان و نقد رفتار و کردار و تعاملات رئیس جمهور و سایر مسئولان حکومتی و امر به معروف و نهی از منکر به سطح خرد و کلان، تجلّی بارز این حقّ می باشد و حکومت ارزش محور مسولیت فراهم کردن زمینه های نظارت عمومی را دارد. بنا به آیه‌ی مبارکه‌ی ۱۰٤ سوره‌ی آل عمران: (وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَأُولَـئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ؛ (و باید از میان شما گروهی باشند دعوتگر به خیر که به نیکی فرمان دهند و از ناشایستی بازدارند و اینان رستگارانند) حقّ نظارت همگانی ضامن سلامت اداری و جلوگیری فساد در جامعه و برای فروکش کردن شعله های ناامنی، تشتت و ناهنجاری های اجتماعی و مدنی و حتا سیاسی کمک چشم گیری می کند.

فشرده بحث:

مطالعه جوحاکم مدنی، سیاسی و امنیتی در افغانستان، گواه و گویای نبود این ارزش ها در حکومت داری است، به این معنا که دستگاه حاکمه ارگ، در بیشترین برخورد هایش، از کنار این واقعیت های ارزشی با استفاده از همان حس تک محوری و سیاست همه چیز در چنگ خود، بی اعتنا رد می شود و این نوع نگاه سیاست تک محوری، برای زدودن امنیت ثبات جامعه و کنار رفتن مردم از پیرامون این نظام بسترسازی می کند. نمونه های عینی این ادعا، جداشدن جمعی از نخبه گان از بدنه نظام، برگزاری بی معنای لویه جرگه زیر نام صلح و تحریم لویه جرگه صلح از طرف آنان، لغو نشست مذاکرات در خصوص صلح با جانب طالبان در دوحه، به تاخیررفتن انتخابات ریاست جمهوری، مداخله ریاست جمهوری در روند کاری ادارات مستقل و آوردن تغییرات در بخش های مهم امنیتی و وزارت خانه ها و عزل و نصب های بی موقع و بی وقت و بدون درنظرداشت سطح فهم و تجربه فرد استخدام شده از طرف حکومت و...

اگر قرار براین باشد که حکومت خواستار در کنار داشتن مردم باشد و در زمینه تامین امنیت وثبات، توسعه و پیشرفت توجه نماید، لازمه‌ی تحقق این امر، رعایت همان ارزش‌های مزبور در امر حکومت داری است، در غیر آن، رفتارها و کارکردهای وی، بیشتر نوعی بازی سیاسی و یک رویکردی از نوع مانور سیاسی برای حفظ منافع شخص خودش، می باشد تا گامی برای تحقق ارزش ها و حفظ منافع ملت و تامین امنیت و عدالت در جامعه افغانی.

له تروریزم سره غوټه کړل شوی سیاسي اسلام

استاذ محمد زمان مزمل

دا چې په افغانستان کې اسلامي ډلو اول د خپلو سیکولرو پر وړاندې او بیا د شوروی اتحاد پر وړاندې یې یوه لویه فتحه په نصیب شوه، دا پکې د یوه سیاسي مستقر نظام لاسته راوړنه نه وه، ځکه چې اسلام من حیث یو حکومت او یو بدیل له دې وړاندې نور پراوونه لري چې د هغو په وهلو ایله دغه ځای ته ورسېږي.

په نړۍ کې دا یو غلط فهم دی چې د افغانستان جنګې ډلې او د هغوی په حاشیه کې ټوکیدلې ډلې د یو اسلامی بدیل په توګه تلقی او مطرح کړي او د هغوی کردار او هر څه یې د سیاسی اسلام په عنوان داسی مطرح کړل چې د هغوی هره ښویدنه او اشتباه پکې مخامخ له اسلام سره غوټه او په همدې باندې د یو بدیل حساب وکړی چې اصلا دا خپله یوه لویه تېروتنه ده.

اسلام پخپل فکری او تمدنی چوکاټ کې د یوه هېواد د یوې ډلې له سوچ او کړنو نه ډیر لوی او لرې دی.

معاصر مسلمانان پخپلو کې په بلا منځلارو او افراطي ډلو وېشل شوي دي، چې دغه اختلافات او پکې شاذ، نادر او ناشنا کردارونه د دوی خپل کار دی، چې اسلام پەخپل ماهیت کې له دې پرته او پورته یو معتدل دین دی. د شلمې پیړۍ په وروستیو کې غرب او په ځانګړې توګه امریکا په ځینو مسلمانانو د ژوند چاپېریال تنګ کړ او هغوی یې تر حد زیات وکړول، چې په پایله کې نه یوازې دا چې د غرب او امریکا پر وړاندې حساس شول، بلکې په اسلامي نړۍ کې د ټولو حکومتونو او ډلو په اړه حساس شول او زیات ځوانان جبراً په یوه غبرګون کې ننوتل او یا استخباراتی کړیو په نهضتونو کې د پنځم ستون په وسیله یې په یو بې تدبیره غبرګون کې داخل کړل، چې د همدې کمزورۍ نه په ګټه غرب ډېرې اسلامي ډلې او سیاسی اسلام له تروریزم سره وتاړه او د دغو ډلو په عمل او پلان باندې د حساب له مخې ځینو لیکوالانو دغه مات او غلط کردارونه د سیاسي اسلام د ماتې په عنوان نتیجه ګیري کړل.

کله چې امریکا او غرب سیاسي مسلمانان له تروریزم سره غوټه کړل، پاتې ټول یا زیات د امریکا د تجاوز په اړه بې تفاوته یا له امریکا سره ملګري شول.

امریکا له دې حالت نه په ګټې مسلمانان په خپل اند سره ووېشل، چې له دې ټولو یې یوه ډله معتدل مسلمانان او یا اصلی مسلمانان ونومول او په دې ډول غرب مسلمانان پخپلو کې د امریکا پر وړاندی سره تقسیم کړل او ډیری مسلمانان د تروریزم په پلمه د خپلو مسلمانانو ورونو په مقابل کې واقع شول، لکه ډیری مجاهدین او سیاسي مسلمانان هم د خپلو ډلهایېزو افکارو په حساب له خپلو مسلمانانو سره هم هاغه عمل کوي چې له خپلو بهرنیو مخالفینو سره یې کوي.

حقیقت دا دی چې د افغانستان په چانسونو ولاړ جهاد او نیمه فاتح جنګ باندې حساب کوونکیو مسلمانانو لویه اشتباه وکړه، چې د پخواني شوروي اتحاد د ماتی او انحلال هر څه یی د افغان مجاهدینو فتحه حساب کړه او په همدې تجربه یې له هغې امریکا سره د ټکر سلسله پیل کړه چې نه مجاهدینو د هغه لپاره د افغانستان ورته چانس درلود او نه امریکا د شوروی په شان بل سیاسی نړیوال مخالف درلود، چې د هغه د مخالفت په پارولو د جنګ فتحه د افغانستان تجربې ته وروښویوي.

درېیمه او لویه ښویدنه پکې دا وشوه چې د امریکا سره په ټکر کې لویدلو مسلمانانو لکه د افغانستان د تېرې تجربې په شان په یوه مرکزیت باندې بسنه ونه کړه او هغوی په اسلامي نړۍ کې خپل مقاومت په هر هېواد او بهرني هېواد کې پیل کړ او هغوی خپل لنډ تدبیر او محدود امکانات په داسې یو چلنج او جنګ کې توزیع کړل چې د دغو نویو اسلامپالو وروستي ټکر او جنګ د اکثریت مسلمانانو باور او همکاري له لاسه ورکړه او دغه کردار سیاسي اسلام ته د تروریزم هغه عنوان ورکړ چې د اسلام د دښمنانو پر ځای ورته ځنې جاهل او عقده مند مسلمانان زیاته پروپاګنډه کوي.

رمضان

برنامه‌ی دقیق برای سلامتی جسمی و روانی

عزیز احمد حنیف

در سال‌های اخیر، ما شاهد پژوهش‌های گسترده‌ی طبی از سوی متخصصان علوم طب به ویژه غربی‌ها که با استفاده از تکنولوژی مدرن در بخش‌های مختلف این علم من‌جمله طب وقایوی انجام داده اند، در پیوند به سودمندی روزه برای سلامتی جسمی انسان، در ماه مبارک رمضان هستیم.

همچنان تحقیقات در رابطه به هدف تشریعی روزه ماه مبارک رمضان طوری‌که قرآن کریم تعریف کرده است «لعلکم تتقون»، رسیدن به مقام تقوا و تزکیه، از سوی اندیشمندان اسلامی، گسترش یافته است و رمضان را مدرسه‌یی برای خودسازی و تقویه‌ی نیروهای باطنی در نهاد آدمی، که بر ساختار شخصیتی انسان مستقیماً تأثیر گذار است، معرفی کرده اند.

ارتباط روزه به سلامتی جسمی

علم طب در گذشته و حال بدین نظر بوده است که ویروس‌های متنوعی از طریق مواد غذایی داخل معده شده و سپس وارد خون می‌گردد و انسان را به امراض گونه گون مبتلا می‌سازد؛ بدین لحاظ، اطباء رژیم غذایی را برای مریضان توصیه می‌نمایند که یکی از روش‌های درمانی معمول و مروج در گذشته و حال به حساب می‌رود.

اما فلسفه‌ی روزه و رژیم غذایی‌ای که علم طب به آن توصیه می‌نماید، اساساً متفاوت از همدیگر اند؛ چنانچه انگیزه‌یی که در عقب رژیم غذایی توصیه شده از سوی دکتور مبنی بر بازداشت نفس از خوردن و آشامیدن و عدم میل به غذاهایی که انسان دوست دارد، با انگیزه‌ی روزه ماه مبارک رمضان که مبتنی بر سزاء و جزای اخروی است، فرق می‌کند و همان‌طور، نظم خاص و موسم مبارک ماه رمضان که صدها میلیون انسان در گوشه و کنار مختلف دنیا روزه می‌گیرد با رژیم غذایی‌ای که برای یک فرد از سوی دکتور معالج توصیه می‌شود، متفاوت است.

انسان ها در طول سال، معمولاً بالاتر از حد ضرورت مواد غذایی مصرف می‌نمایند که باعث بلند رفتن وزن، چربی خون و باقی‌ماندن مواد عفونی و کثیف در داخل انساج و مسمومیت‌هایی می‌شود که فعالیت طبیعی اعضای بدن را مختل می‌سازد و اعتدال بیولوژیکی و شیمایی را در وجود انسان برهم می‌زند؛ بدین لحاظ، گرسنگی و تشنگی در خلال یک ماه رمضان، یک برنامه‌ی سنجیده شده و دقیق برای شستشوی امعاء و شرایین، تصفیه مواد اضافی در داخل انساج حجروی و آمادگی اعضای بدن به فعالیت مجدد برای یازده ماه آینده می باشد که مقالات و پژوهش های گسترده یی از ناحیه علم طب در این عرصه انجام شده است.

همانطوری‌که روزه ماه مبارک رمضان، یک برنامه‌ی وقاویوی برای امراض احتمالی به حساب می‌رود، بهترین وسیله برای از بین بردن ویروس‌هایی پنداشته می‌شود که به گونه‌ی خوابیده در ساحات مختلف بدن، وجود دارند.

طب معاصر به خاطر جلوگیری از امراض احتمالی، انواع واکسین‌هایی را برای کودکان و بزرگ سالان تجویز نموده است که بدون شک عوارض جانبی خود را دارد و همانطور معالجه‌ی بیماری‌هایی مانند: کاهش وزن، چربی خون، شکر، کلسترول و غیره از راه استفاده‌ی ادویه جات، باکتریاهای مدافع صحت انسان را به گونه‌ی جدی تهدید می‌نماید اما روزه،

برنامه‌ی طبیعی‌ای هست که هیچ نوع عوارض جانبی در پی ندارد.

ارتباط روزه به سلامت روانی

همانطوری که فلسفه‌ی تشریعی روزه تنها در بازداشت نفس از خوردن و آشامیدن و هم‌بستری خلاصه نمی‌شود؛ بل تمام اعضای وجود مانند: چشم و گوش و زبان و دست و پای از همه انواع زشتی‌ها و پلشتی‌ها باید به دور باشد و در خلال سی روز، انسان مکلف است که تمام اعضای وجود خود را از آلودگی به گناه حفظ کند، خود نشان می‌دهد که رمضان یک مدرسه‌ی تربیتی روحی است که رابطه‌ی انسان را با قرآن تأمین می‌کند، کدورت‌های قلبی و بیماری هایی که آیینه‌ی مصفای قلب آدمی را مکدر ساخته است، را از صفحه‌ی دل می‌زداید و به‌جای آن، ارزش‌هایی به سان: محبت، اخلاص، تعاون، همزیستی مسالمت آمیز، برادری و برابری میان انسان‌ها را زنده می‌سازد. پیامبر بزرگوار اسلام -صلی الله علیه وسلم- فرموده است: وقتی یکی از شما روزه داشته باشد، در مقابل مردم بدزبانی نکند، اگر کسی او را ناسزا گفت، در پاسخ بگوید: من روزه دارم! به این اساس، در جریان روزهای ماه مبارک رمضان، خاموش بودن، عبادت است و رسول الله -صلی الله علیه وسلم- آن را خفیف ترین نوع عبادت معرفی کرده است.

زبان یگانه عضوی است که در ساختار شخصیت انسان و سمت و سو دهی زندگی نسبت به هر عضو دیگر، تأثیر گذاری بیشتر دارد و در عین زمان خیلی از گناهان کبیره و صغیره گاهی به گونه‌ی ارادی و زمانی به شکل غیر ارادی توسط زبان انجام می‌شود، مانند: غیبت، تهمت، دروغ، توهین و تحقیر مردم، دشنام و نا سزا، بیهوده گویی و غیره که یگانه راه جلوگیری زبان از این گناهان، تمرین نمودن خاموشی در جریان ماه مبارک رمضان است.

از همین جاست که انسان در ماه مبارک رمضان به سوی تقوا و تزکیه‌ی درونی، حرکت می‌کند و در خلال یک ماه، وصف خاموشی و بازداشت زبان از ارتکاب گناهان را در وجود خویش نهادینه می‌کند و رفته رفته در خت ایمان با شاخه‌ها و برگ‌ها و میوه‌های رنگارنگش در شخصیت آدمی به برگ و بار می‌نشیند و آدمی به یک منبع فیاض خیر و نماد کامل آدمیت در جامعه مبدل می‌شود. این‌جاست که هدایت و توفیق الهی و انشراح صدر برای انسان دست می‌دهد و ارزش‌ها به صورت اصلی آن در نظر انسان جلوه‌گر می‌شود.

انسان‌هایی که از طریق این برنامه عملی، شخصیت خود را می‌سازند، دارای اوصاف متعالی‌ای مانند: تواضع، حلم، استقامت، عفت، حیا، قناعت، عفو و گذشت، ایثار و فداکاری، صداقت، امانت داری، عدم دل‌بستگی به مادیات دنیا، دوری از تنش‌ها و کشمکش‌های مادی، عدم دل‌بستگی به ثروت و دولت، و در عین زمان، حس تعاون و همکاری بر دیگران، وارسی به حال مستضعفان و یتیمان و بیچاره‌گان، امر به معروف و نهی از منکر و بالاخره تأمین و تحکیم روابط با خالق و مخلوق مطابق به فرهنگ قرآن کریم اند.

بدین لحاظ، رمضان ماه انقلاب است؛ انقلاب در درون آدمی و سپس تحول بنیادین در اندیشه و باورهای مردم و جامعه و از این طریق بر اندازی ساختارهای اهریمنی و رفتن به سوی حاکمیت عدل الهی در زمین؛ رمضان ماه انزوای شیطان و سرکوب ساختن هوا و هوس و تمام نیروهای ظاهری و باطنی وابسته به ابلیس است.

یکی از نام‌های ماه مبارک رمضان «صبر» است؛ یعنی مقاومت در برابر تمام انواع طاغوت‌های درون و بیرون و پایداری در مقابل چالش‌ها و تهدیدهای مادی، با سلاح ایمان و باورمندی به خدا. انسان در روند زندگی با چالش‌های گونه گون و طاقت فرسایی رو به رو می‌شود که هوش و حواس فیزیکی را سخت فشار می‌دهد و بسا اوقات آدم‌های به ظاهر بزرگ را می‌شکند، اما بنده گان مؤمن و هدفمند که با سلاح صبر در ماه مبارک رمضان خود را مجهز کرده اند، در برابر انواع چالش‌های مادی، مردانه و استوار، ایستادگی نموده و سینه‌ی شان را سپر تیرهای روزگار می‌سازند و بدین ترتیب به‌سوی هدف گام می‌بردارند.

رمضان فرصتی است که آدمی روی نعمت‌های الهی بیاندیشد و با ادای شکر نعمت‌های الهی پیمان بندگی خود را با آفریدگارش تجدید نماید و در عین زمان در باب حل مشکلات زندگی و فلاح و صلاح دنیوی و اخروی در اوقات خاص، به راز و نیاز و نیایش با خدایش بپردازد و دست‌های خود را به رمز بندگی به سوی خدا بلند کند و با قلبی سرشار از ایمان، آنچه نیاز دارد، بخواهد. این‌جاست که روزه می‌تواند به عنوان برنامه‌ی سنجیده و دقیق برای سلامت روانی انسان از تمام بیماری‌ها باشد.

habibi@eslahonline.net

گلبرگهای آدینه

دوشوهر، دو خانم !

دو خانم در محل کار شان با هم صحبت می کردند:
خانم اولی: دیشب، شب خیلی خوبی برای من بود، از تو چطور بود؟
خانم دومی: من چندان شب خوبی نداشتم. شوهرم وقتی خانه رسید، زود نان خورد و بعد از چند دقیقه رفت روی تخت و خوابش برد. از خود بگو؟
خانم اولی: خیلی شاعرانه و جالب بود. شوهرم وقتی رسید خانه، گفت تا من حمام میکنم تو هم لباس هایت را تبدیل کن برویم بیرون نان خوردن. نان را که خوردیم تا خانه قدم زده برگشتیم. وقتی خانه رسیدیم شوهرم با روشن کردن شمع فضا را کاملاً عاشقانه و رویایی کرد.
خانم دومی خیلی متاثر شد و هر دو پی کارشان رفتند.
از تصادف، همسران این دو خانم نیز با هم همکار بودند، و در مورد دیشت صحبت میکردند:
شوهر اولی: دیشبت چطور گذشت رفیق؟
شوهر دومی: عالی بود، وقتی رسیدم خانه نان شب آماده بود، با خانمم یکجا نان خوردم و چون خسته بودم زودتر خوابیدم. از تو چطور بود؟
شوهر اولی: چندان خوب نبود، وقتی خانه رسیدم نان شب نداشتیم چون برق را قطع کرده بودند به دلیل اینکه بل مصرف را نپرداخته بودم، بنابر این مجبور شدیم بریم بیرون نان خوردن، نان شب هم بیش از اندازه قیمت تمام شد و مجبور شدیم تا خانه پیاده برگردیم، وقتی خانه رسیدیم یادم آمد که برق نداریم، مجبور شدم چند تا شمع روشن کنم، بعد خوابیدم ناوقت شب بود.
نکته: فریب شکل ظاهری زندگی دیگران را نخورید، شاید شما خوشبختتر از کسی هستید که همیشه حسرت زندگی اش را دارید.
در همه حال شکرگذار از درگاه ایزد حق باشیم، و زندگی را از دید خوبی هایش ببینیم، هیچ کس مسئول خوب بودن زندگی ما نیست جز خود ما.

مادران میوه خور کودک باهوش به دنیا می‌آورند

مطالعه جدید محققان نشان می‌دهد هرقدر میزان میوه بیشتری در دوره بارداری خورده شود، سطح IQ کودک به مراتب بیشتر خواهد شد.
اگر مادران باردار به طور اوسط در طول روز شش یا هفت وعده میوه یا آبمیوه بخورند، نوزادشان در سن یک سالگی، ٦ یا ٧ نمره از لحاظ میزان IQ بالاتر خواهد بود.
هرقدر مادران در طول بارداری میوه بیشتری بخورند، رشد شناختی کودک‌شان بیشتر خواهد بود.
مادرانی که در طول بارداری میوه بیشتری مصرف کرده بودند کودک‌شان در سن یک سالگی در تست رشد، عملکرد بهتری داشت.
هرقدر جنین بیشتر در رحم باشد، رشد بیشتری خواهد داشت و مصرف بیش از یک وعده میوه در روز توسط مادر به همان اندازه مفید است که نوزاد یک هفته دیرتر به دنیا آید.

بعضی ازحوادث هفته اول رمضان

• مسلمانان در اول ماه رمضان روزه گرفتند: در روز یکشنبه اول رمضان سال دوم هجری اولین رمضانی بود که مسلمانان روزه گرفتند و گفته شده روزه رمضان در روز دوشنبه اول شعبان سال ۲ هجری فرض شد.
• سقوط دولت امویان و قیام عباسیان: در ۲رمضان سال ۱۳۲ هجری برابر با ۱۳ اپریل ۷۵۰ میلادی عبد الله ابو عباس بر دمشق غالب شد و بدینوسیله دولت اموی سقوط نمود و دولت عباسیان بر پا گشت.
• وفات فاطمه زهرا (رضی الله عنها): در سوم رمضان برابر با ۲۱ نومبر ٦٣٢ میلادی حضرت فاطمه زهرا دختر رسول (صلی الله علیه وسلم) و همسر علی بن ابی طالب رض و مادر حسن و حسین (رضی الله عنه) دار فانی را وداع گفت.
• فتح شهر بلگراد: در ٤ رمضان ٩٢٧ ه. برابر با ٨ اگست سلطان عثمانی موفق به فتح شهر بلگراد گردید که در میانه قرار داشت و دارای قلعه محکمی بود و دروازه اروپا به شمار می رفت. این شهر سه بار در سالهای ١٤٤١و ١٤٥٦ و ١٤٩٢توسط عثمانی ها محاصره شده بود..
• تولد عبد الرحمن الداخل: در ٥ رمضان ١١٣هـ برابربا ٩ نومبر ٧٣١م عبد الرحمن الداخل (صقر قریش) دردمشق متولد شد. او موسس دولت اموی در اندلس است.
• فتح سرزمین سند: در ٦ رمضان ٦٣هـ برابر با ١٤ می ٦٨٢م محمد بن قاسم بر سپاهیان هند در رود سند پیروز گردید و فتح سرزمین سند پایان یافت. این کار در اواخر زمان ولید بن عبد الملک رخ داد.
• افتتاح دانشگاه الأزهر به عنوان عبادت و علم اندوزی: در ٧ رمضان ٣٦١هـ برابر با ٩٧١م اولین نماز جماعت در الازهر اقامه شد و بدین ترتیب الازهر هم مسجد جامع و هم پوهنتون شد.

چه کنیم تا در ماه رمضان تشنه نشویم؟

با توجه به گرم بودن روزهای پیش رو اغلب افراد به خاطر عطش و تشنگی آب یخ و سرد استفاده می‌کنند که موجب تغییرات ناگهانی و شاک به معده می‌شود که باید این عادت غلط را ترک کرد و از خاک شیر و تخم شربتی(chia)، میوه‌های لعاب‌دار و آب میوه استفاده کرد.
بسیاری افراد به اشتباه فکر می‌کنند باید در مدت باقی مانده مواد غذایی بیشتر مصرف کنند تا در ماه رمضان دچار ضعف و مشکل نشوند، اما این در حالی است که پرخوری با افزایش حرارت بدن و با توجه به گرمی هوا موجب ایجاد عطش و نیاز بدن به مایعات بیشتری شده و برخلاف باور مردم بر آمادگی بدن برای روزه داری تأثیر سوء می‌گذارند.

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبي

معلوماتي

د رمضان نه د ښې استفادې لپاره پرې عمل وکړه

۱: د فرایضو او واجباتو په سمه توګه اداکول. د توبې او استغفار زیاتوالی.
۲: د روژې مبارکې میاشتې مسائل زده کول او نورو ته ښودل.
۳: خپل نفس پر تقوی باندې پابند کړه.
۴: په صله رحمی کې مخکې والی وکړه.
۵: زړه دی له کینې، بغض، نفرت او حسد څخه پاک کړه.
٦: د تیرو روژو قضایي که دربانډی پاتی وي هغه پرځای کړه.
۷: دعاء خپل عادت وګرځوه.
۸: د صدقې ورکولو کې بخیلي مه کوه.
۹: د قرآن کریم تلاوت ډیر کړه.
۱۰: د شپې لمونځ (قیام اللیل) ته خاصه پاملرنه وکړه.
۱۱: له انټرنیټ او اجتماعي رسنیو څخه استفاده محدوده کړه.
۱۲: د تلویزون له لیدلو څخه ډډه وکړه.
۱۳: د کورنۍ لپاره له روژې وړاندې خوراکي توکي برابر کړه او په روژه کې ورته یو ځانګړی ورځنی درس په بام کې ونیسه.
۱۴: د روژې لپاره دې دنیاوي کارونه سپک کړه.
۱۵: د ورځني ژوند لپاره منظم تقسیم اوقات جوړ کړه.

کله به خپلو اولادونو ته د روژې نیولو امر کوو؟

کله کله ځینې مېندې او پلرونه له موږ څخه پوښتي او وایي چې: کله دوی کولی شي خپل اولاد ته د روژې نیولو امر وکړي؟
اصلي خبره دا ده چې هر کله زمونږ ماشوم اوو (۷) کلونو ته ورسیږي؛ نو باید د روژې نیولو امر ورته وکړو او که څه هم په دې موده کې پر دوی باندې روژه نه ده فرض شوې، خو دا ترغیب او تشویق زمونږ اولاد د فرضي روژو [د رمضان د ۳۰ روژو] نیولو سره آشنا کوي.
خو کله چې ماشومان بالغ شي (احتلام پرې راشي)؛ نو په دې صورت کې پر هغوی باندې روژه فرض کېږي. اوس پوښتنه داده چې کله زمونږ اولاد د بلوغ پړاو ته رسېږي او بالغیږي؟
په دې اړه باید ووایو: عموماً اولاد هغه مهال د بلوغ پړاو ته رسېږي چې کله له هغوی څخه په شهوت (خوند) سره د مني انزال وشي او یا هم د دوی د خپټې لاندې د عورت پر شاوخوا زیږه ویښته راوټوکېږي.
(استاد فضل الله ممتاز).

دا به ستا وروستی رمضان وي!

څوک پوهېږي چې ته به کال دا وخت د رمضان په درشل کې ژوندی وې؟ داسې به هېڅوک په دنیا کې پیدا نه شي چې تاته ستا د بقا ژمنه درکړي. له یو فیصده نیولې تر ۹۹.۹ فیصده پورې دا امکان لري چې راتلونکې کال ته ژوندی نه وې. څرنګه چې د ژوند او مرګ واکمن له موږ څخه خپلې نېټې پټې ساتلي، نسه به نه وي چې په دې مناسبت له ځان سره یو حساب وکړو چې د کوم ماموریت لپاره چې رالېږل شوی یم، ایا هغه ترسره کېدونکی دی، او که مو ترسره کول له تقاعد وروسته عمر ته ځنډولی؟ ایا د کوم کار لپاره چې زمونږ څښتن پیدا کړي یو، هماغه کار او منزل ته سم روان یو او که د کعبې په ګومان مو د ترکستان خواته مخه کړې؟ رمضان یو فرصت دی چې یو ځل د خپل ژوند مسیر ته متوجه شو او که ناسم ځو، خپل لوری سم کړو.
راځئ رمضان له ځان سره د حساب کتاب میاشت جوړه کړو. راځئ سږ کال رمضان د خپل تګلوري په اړه له سره غور وکړو، او خپل ژوند او چارې له هغو لارښوونو سره پرتله کړو چې زمونږ د ژوند کتاب راښوولې دي. راځئ سږ کال رمضان د بدلون په نیت له خدای سره پخلاینه وکړو، خپل ناراضه څښتن خوښ کړو.

په نړۍ کې سترخیرات!

د «ګینس» ستر دایرة المعارف چې قیاسي آمار ثبتوي، ثبت کړي دي چې: د خرماو ستر بڼ په نړۍ کې هغه بڼ دی چې ۲۰۰زره د خرماو ونې پکې دي، (د سعودي په القصیم کې د الراجحي بڼ دی) دغه بڼ د الله تعالی لپاره وقف دی، چې حاصل یې په خیریه ټولنو او په حرمینو شریفینو باندې په رمضان المبارک کې د افطار په موخه ویشل کېږي؛ دا د زمکې پر مخ د نړۍ ستر خیري وقف ګڼل کېږي.
* درس: د افغانستان ستر ستر پانګوال دې له دې پند واخلي، لکه په صحابه کرامو کې به چې څوک بډای وو، خامخا او ضرور به یې وقف کاوه، اوس هم که داسې د بیلګې په توګه ووایو: که دغه دوستان همت وکړي او خیري وقفونه راژوندي کړي، نو نه یوازې دا چې د دوی شتمني به لږه نه شي، بلکې د آخرت ښېګڼې به یې هم ډېرې شي او کولی شي د خپلې کارخانې، باغ، شرکت او... یوه برخه یا فیصدي د غریبانو، محصلینو او بېوزلو د سرپرستۍ لپاره وقف کړي.

روژه

د امتونو مشترکه فریضه!

قاضي محمد حسن اسلامي

مادي نړۍ لکه څنګه چې د مادي نظام او قوانینو تابع ده، چې وده، نمو او پایښت یې له یو لړ قوانینو سره تړاو لري، همدا ډول الله تعالی د روحاني عالم وده، نمو او پایښت هم په یو لړ اسبابو او قوانینو پورې تړلی دی. که مونږ وایو چې زهر انسان وژني، نو یو روحاني ډاکتر همدارنګه وایي: چې ګناه، معصیت، سرکشي او په مادي لذتونو او شهواتو کې غرقیدل هم د انساني روح ځلا ختموي، کمزوری کوي یې، نورانیت او فطري ښکلا یې تتوي او بالأخره یې وژني.

کله کله له لذتونو او خوندونو پرهیز روح تازه کوي ګردونه یې څنډي، تر وتازګي وربښي ویښه او ژوندي یې ساتي، نو روژه هم د روح د همدې تازګی، اخلاقو د پاکیزګۍ او انساني سلوک د رشد او ودې له سترو اسبابو څخه ده چې د دې پاکیزګي نوم تقوی ده.

روژه د اسلام درېیم او مهم رکن دي، د هجرت په دوهم کال فرض شوې ده، روژه داسې یو غوره عبادت دی چې د زمکې پر سر پر ګردو امتونو فرض وه، البته په کیفیت، وخت، زیاتوالي او کموالي کې به یې له یوه امته تر بله توپیر درلود، خو روژه، من حیث د روژې په ټولو امتونو فرض وه. اوس هم له مسلمانانو اخوا نور مذهبونه دخپلو دینې مراسمو په فهرست کې روژې لري، که څه هم شکل او صورت یې توپیر لري، په ځینو ادیانو کې روژې څلویښت ورځې وي لکه چې حضرت عیسی علیه السلام په ځنګل کې څلویښت ورځې روژه ونیوله، یهود یانو په ښلو ښلو مناسبتو او یادګارونو کې روژې نیولې چې ډیره برخه یې د غم روژې وې، او په چا هم د شپې او ورځې روژه نیول فرض وي، په ځینو ادیانوکې روژه په یوه ځانګړي پاټکي فرض وه، لکه چې : د هندوانو په مذهب کې له برهمن پرته په عامو خلکو فرض نه وه، په فارسیانو کې یوازې پر پیشوایانو روژه نیول ضروري وه، په یونان کې یوازې ښځو باندې روژه نیول ضروري او لازمي وه، او د چا داسې روژې هم وې چې د ماخستن له خوا تر ویده کیدلو پورې یې هر څه خوړلي، څښلی شوی، خو چې څنګه به یې سترګه پټه شوه بیا به که تر سهاره ویښ وو نو د څه خوړلو څښلو اجازه یې نه درلوده. خو اسلام په زیاتو صورتونو کې ځانګړي اصول او مقررات لري، په اسلام کې روژه په ټولو خلکو نر وي که ښځې ، پاچا وي که ګدا، آقا او بادار وي که مزدور او غلام په ټولو یو شان فرض او لازمي ده، په یهودیت کې خو د روژې په خوړونکي د قتل سزا مقر رده، او په مسافر او پردیسي هم نیول یې حتمي دي د هیچا له پاره څه استثناء نشته، د چا د عذر هیڅ پروا نه ساتي. خو اسلام ډیر استثناءات لري، ناروغ، مسافر، بوډا (شیخ فاني) حایضه، نفاسه هغه حامله او مرضعه چې دې ته او یا یې ماشوم ته یې د روژې له کبله د ضرر پښېدو ویره وي، نو روژه خوړل ورته روا ده چې پر چا یې بیا قضایې راوړل دي او په ځینو فدیې ورکول لازم دي، چې تفصیلات یې د فقهې په کتابونو کې کتلی شي.

له دې تاریخي واقعیت څخه دا خبره څرګندېږي چې دا یو انسانیت شمول عبادت دی، د ګردو امتونو شریکه فریضه ده، یو عبادت چې په ټولو ادیانو او ګردو امتونو باندې فرض او لازمي وي نو خپله د هغې اهمیت، ضرورت او ګټور توب ثابتوي، نو په روژه کې یقیناً صحي، تربیتي،

تزکیـــوي، اجتماعـــي، تهذیبـــي او تمـــدني ګټـې شـــته دي.

مونـږ مســلمانانو سره پــه عامــه توګــه یــو اصـولي تصـور او لارښـونه دادی: چـې اصـل پــه عباداتــو کــې تعبــد دی، یعنــي اللــه تعالــی چــې زمونــږ خالــق، مالــک، رازق او پیداکوونکــي او فنــا کوونکــي دی نــو فرمــان تــه یــې غــاړه ایښـودل عبـادت او لازمـي خـبره ده، کــه څــه هــم د هغــه عبــادت پــه ګټــو او فایـدو دمګړی پـوه هـم نـه شـو، پـه دې نیـت یــې مونــږ پــه مینــه تــرسره کــوو چــې زمونــږ د رب او څښـتن فرمـان دی، او ښـه بنـده او د ښـې بندګـۍ نښـه همـدا ده چـې د خپـل رب فرمـان تـه پرتـه لـه ټیـل متیـل او ځنـډه د زړه پـه مینـه او خوښـۍ غـاړه ږدي، او پـه بیـړه یــې عمــلي کــوي، او کــه بیــا یــې ګټــې یــوه یـوه پیژنـو نـو یقینـا چـې ډاډ او تسـل پـه مـو نـور هـم وربانـدې زیاتیـږي، او عمـل بـه راتـه پـرې اسـانه کیـږي.

امــام فخــر الــرازي رحمــة اللــه علیــه وایــي: (د عباداتــو پــه فلســفه، ګټــو او حکمتونــو پوهیـدل سـړي تـه عمـل وربانـدې اسـانه او خوندورکـوي، او لـه عبـادت پرتـه نـور کارونـه تــرسره کــول ورتــه ګــران او ســخت بریښــي.) نــو ښــه خــبره ده چــې د عباداتــو فلســفه، حکمـت او کټـه تـر کـوم بریـده چـې ممکـن وي و لټـول شـي، کـه مـو پیـدا کـړه هـم ښـه او کــه اوس وخــت کــې مــو پیــدا نــه کــړ او پــرې پـوه نـه شـو نـو دا یقـین بـه راسره وي چـې دا د حکیـم رب حکـم دی او د حکیـم ذات اوامـر او حکمونـه لـه حکمتـو تـش او خالـی نـه وي، اوس مهـال وربانـدې نـه پوهیـدل بایـد زمونـږ پــه اطاعــت او منلــو کــې خلــل او ځنــډ رانــه ولي، پـه دې روحیـه واوسـو چـې مونـږ د خپـل رب فرمانــبرداري او د زړه پــه مینــه بندګــي کــوو، او تــر دې لــوی ســعادت بــه څــه وي چـې بنـده د خپـل مـولا پـه طاعـت او عبـادت کــې بوخــت وي.

د روژې د فرضیت مناسب وخت!

ځینـې خلـک وایـې چـې روژه د اسـلام د غربـت او تنګسـیا د وخـت یـو ضرورت ؤ. څرنګـه چـې صحابــه کــرام پــه اقتصــادي لحــاظ کمــزوري وو او اسـلام دا عبـادت فـرض کـړ ترڅـو کـم وخـوري، کـم وڅښـي، خـو دا ډېـر کمـزوری تصـور دی، ځکـه روژه چـې ځومـره د غریبانـو لــه پــاره ضروري ده د مــړو او شــتمنو لــه پــاره تــر هغــو زیاتــه ضروري ده، چــې یــو شــتمن انســان د ژونــد د تحســینیاتو، خودســاخته ضروریاتـو، او نفسـیاني غرضونـو پراخـه دایـره لــړ راتنګــه کــړي ، او د خونــدورو خوراکونــو څخــه څــه وخــت ځــان قابــو کــړي، تــر څــو پـه دې بـاوري شـي چـې کلـه کلـه پـه لـوړه او تنـده هـم ژونـد تېـرول ممکـن او شـونی دی ، کــه څــه هــم تکلیــف خــو بــه لــري، او پــه دې وپوهیــږي چــې پــه خوراکونــو کــې تفنــن او رنګینـي د ژونـد اصـلي ضرورت نـه دی. علامـه ابــن قیــم صیــب پــه زادالمعــاد کــې وایــي: (چــې هرکلــه د شــهواني مرغوباتــو پربښــودل ډېـر ګـران کار ؤ نـو ددې لـه پـاره روژه فـرض کـړای شـوه.) ، او کـه دا عبـادت د غربـت لـه کبلــه فــرض کــړای شــوی وی نــو دا خــو د بعثـت د اولنیـو شـپو ورځـو سره ډیـر مناسـب ؤ، چـې هـم تنګسـیا وه هـم عبـادي عمـل سرتــه رسـولو تـر شـا ډول ډول فشـارونه ؤ ، نـو روژه داسـې یـو عبـادت دی چـې پـه پټـه هـم ادأء کېدلـی شـوای، او د غربـت سره یـې هـم مرسـته کولـی شـوای، نـو د پورتنـي تصـور پـه بنـا د لمانځـه پـه نسـبت دا مناسـب عبـادت نښـکاریده چـې مکـه کـې فـرض شـوی وای، خــو د اللــه تعالــی عبادتونــه لــه روح څخــه خــالي اوتــش قالبونــه، نــه دي، بلکــې لــه ګټـو حکمتونـو مالامـال دي، نـو ځکـه یـوازې پــر محمــدي امــت خــو نــه ده فــرض بلکــې د امتونـو پـه مختلفـو پراړوونـو کـې ، د تنګسـیا او شـتمني ، سرداری او سـیادت پـه هـر پـیر کــې پــه ټولــو فــرض وه.

کلــه چــې مدینــې تــه د هجــرت او د انصــارو د مرسـتې د لـوړې روحیـې لـه برکتـه، لـه بـرم او فتحـو نـه ډک جهـاد پـر مـټ د مسـلمانانو حالــت ښــه شــو، وســایل او غنایــم پریمانــه کیـدل نـو د انسـاني نفسـونو د کنـترول لـه پـاره اللـه تعالـی د عباداتـو پـه فهرسـت یـو بـل مناسـب عبـادت هـم ور زیـات کـړ، چـې هــم روحــاني عــلاج دی هــم نفســاني، هــم روحــي عــلاج دی هــم جســماني.

روژه ولــې پــه قمــري حســاب ده، نــه پــه لمریــز حســاب؟

پرتــه لــه اســلام څخــه پــه نــورو ادیانــو کــې پــه عمومـي ډول لمریـز کال معتـبر دی، چـې پــه دې اعتبــار بــه روژه د کال پــه همغــه یــوه وخــت راځــي، یــا بــه ټــول عمــر د اوړي پــه ګرمــي او یــا د ژمــي پــه یخنــي کــې وي ، یــا بــه ټــول عمــر پــه اوړدو ورځــو کــې وه یــا پــه لنــډو ورځــو کــې چــې پــه دې صــورت کــې بــه یــا ټــول عمــر ســخته وه، او یــا ډیــره لنــډه او آســانه، پــه ګرمــو ملکونــو کــې کــه تــل د اوړي پــه اوړدو او ګرمــو ورځــو کــې، نــو یقینــا همیشــنی ســختي بــه وه، نــو د حکیــم رب د حکمــت د پلوشــو پــه رڼــا کــې د روژې تاریخونــه پــه قمــري حســاب ترتیــب شــول چــې پــه دې اســاس کلــه د کال پــه ګرمیــو کــې کلــه پــه یخنیــو کــې کلــه پــه لنــډو ورځــو

کې او کله هم په اوږدو ورځو کې روژه راځي او موسمونه يې بدلېږي رابدلېږي. جسمي او بدني ګټې: انسان چې د کال يولس مياشتې پرلپسې خوراک ، څښاک کوي، نو معده يې لږ استراحت او ارام ته هم ضرورت لري، کم خوراک، او لوږه د وينې فشار کنترولوي، کلسترول کموي، معده د فعاليت نوي انرژي اخلي، هوسا کېږي او فعاليت يې ځواکمن کېږ.ي، نو دا يوه مياشت يو مناسب وخت دي، روژه يو وقايوي درملنه ده،که ټول کال روژه فرض کړای شوې وی نو ټول عمر په درملنه کې تېرول يو غير طبيعي کار دی، چې د انسان جسمي تازه ګي مړاوې کوي، او مسلمان به له جسمي هلو ځلو پاتې راغلی ؤ، درملنه يو ټاکلی وخت لري، او که له دې کم وای ، دوه دري ورځې نو د درمل او دارو اثر به هډو څرګند شوی نه ؤ، نو يوه مياشت وټاکل شوه او هغه هم په اجتماعي ډول نه په متفرق شکل تر څو د وحدت او يووالي اثر په امت کې وځلېږي.

نن په پرمختللې نړۍ کې دډيرو مرضونو د درملنې له پاره ډاکټران خپلو ناروغو مراجعينو ته د کم خوراک او روژې نيولو لارښونې او تاکيد کوي. ځکه همدا ډير خوراک د شکرې د ناروغۍ او معدې د تېزابو د زياتوالي، باعث ګرځي، چې په نتيجه کې د سړي معده زخمي کوي، او د ګټو ناروغيو سبب کېږي.

اجتماعي ګټې يې: انسان يو ټولنيز مخلوق دي د ابن خلدون په تعبير سره مدني الطبع دی. ټولنه کې اوسيدو ته اړمن دی، پرته له ټولنې، نه خپل ضروريات پوره کولی شي، نه هم له ژوند خوند اخستلی شي، دغه ټولنيز ژوند يود بل په مرستې او تعاون مخته ځي، په دې ټولنه کې د کينې نوغي وچيږي، عداوتونه کميږي، له يو بل سره د زړه غوتې خلاصيږي، په دغه ژوند کې تعاطف، تراحم او يو له بل سره خپل منځي مينه وي، چې دغه مينه په انساني مانۍ کې د بشري خښتو يوه له بلې سره د نښلولو په پار د سمنټو او مصالحې حيثيت لري چې پرته له هغو ددېوال جوړښت غښتلی نشي راتللی، روژه لرونکې ټولنه د خپل رب د اطاعت په برکت د الله د رحمت په سيوري کې د راحت او خوښۍ د شعور په ډاډمنه غيږ کې اوسېږي، په روژه کې د انسان معنوي اړخونه په مادي اړخونو غښتلي کيږي، د خير، لورينې او پېرزوينې شعور وده مومي، شرير او شيطاني احساس پکې ذوبېږي، د همدردی شعور يې څربېږي د روژې له کبله وړی، تېری مسلمان د بل د لوږې او تندې احساس کولی شي، د انسان اراده پکې قوي کېږي، همت يې لوړېږي، يو انسان چې د ګرمۍ، تندې او لوږې سره سره نه په پټه او نه په ښکاره يو غړپ اوبه،او نه يوه مړۍ ډوډۍ خوري له ده سره په دې خبره څومره کلک ايمان دي: چې الله تعالی په پټو او ښکاره وو عالم بولي او دهغې له وېرې ټول تکليف زغمي خو روژه ساتي، د سهار د راختلو سره سم تر لمر پريوتو پورې د يوې ثانيې په اندازه هم نافرماني نه کوي،دا د ژمنو د پوره کولو ستره وفاداري او د عهدونو د پايندي لوړه بېلګه ده، د پسرلي په دې موسم کې په مسلسله توګه يوه مياشت يعنې (۴۵۰) څلور سوه پنځوس ساعته روژه نيسي دا کار د يوې قوي ارادې خاوند او يو منظم انسان کولی شي، پدې سره د مؤمن نفس د شر، فتنو او جرايمو په وړاندې د مقاومت روحيه اخلي، صبر، ثبات او استقامت يې ځواکمن کېږي، ژوند يې منظم کيږي، دا د تقوا پرهيزګاری او بزرګواری مياشت ده، يوه مياشت سړی د بد ويلو، بد کتلو او بد اوريدلو څخه د پرهيز په نتيجه کې مهذب انسان جوړېږي، خو په دې شرط چې مونږ سمه توګه له ټولو ادابو مراعات کولو سره يې روژه ونيسو.

د روژې دا طلايې فرصت په غفلت ، بېکاری، ټنبلی، لهو، لعب، بې نظمی او ګډوډی تېر نه کړو، او متأسفانه مونږ ته الله تعالی چې څومره ښه او ډير فرصتونه راکړي همدومره ډېر را څخه ضايع شوي دي، نور د الله تعالی دربار ته سمه رجوع وکړو، په خپلو تېرونو د زړه له کومي توبه وباسو، لمونځونه درست په خشوع او خضوع ادأ کړو، د قران کريم سره خپله ژمنه او تړاو غښتلی کړو، او د راتکونکي ژوند له پاره د نظم او دسپلين قواعد او اسالیب واخلو.له خپل رب سره د تړاو سست شوي مزي له سره غښتلي کړو. د بندګي ژمنې د ورځې د لوړې ، دعوتي هلو ځلو،د انسانيت په خدمت، د شپې د تراويحو، ختمونو، تسبيحاتو، د سحر په محرابي او معراجي سجدو، د خپلو نيمګړتياوو د پښيماني او ندامت په فريادونو، دنيمې شپې د دعا او مناجات په اوښکو تازه کړو او ويې پالو.

آزار و اذیت جنسی در غرب

اسماعیل عرفه

چرا آزار و اذیت جنسی در غرب؟ نه غریزه جنسی سرکوب شده است و نه محرومیت است؛ پس عامل آن چیست؟

«در یکی از روزها تصمیم گرفتم تا «لباس دامن دار» که تازه خریده بودم، به تن کرده و به محل وظیفه ام بروم؛ ولی نمی‌دانستم که این کار برایم باعث مشکلات زیادی می‌گردد. همین‌که از خانه بیرون شدم، تا محل کارم صدها چشم به سویم متوجه بوده و اندامم را از بالا تا پائین وارسی می‌کردند و قسمت‌های مختلف بدنم را مورد دقت قرار می‌دادند. در جریان راه صدها و هزاران سخن نادرست و درشت شنیدم.بعد از آن‌که به محل کارم رسیدم، همکارانم شروع به سخنان بی سروپا کرده و مرا دختر فتنه گر و فریبا خوانده و اظهار داشتند، که جسم خیلی زیبا و پر کشش دارم.

نمی‌دانم که این جملات در جمله‌ی آزار و اذیت جنسی داخل می‌شود یا نه؟! اما من خود را در وضع خیلی اختناق آوری احساس کردم و ناگهان متوجه شدم، که به تشناب پناه برده و به شدت گریه می‌کنم.»

سخنانی که در بالا نوشتم، داستانی از صدها هزار دختری است، که مورد آزار و اذیت جنسی قرار گرفته اند و بعد از صعود هشتگ «MeToo#» که در اکتوبر سال ۲۰۱۷ در انترنت گذاشته شد، تا حال هزاران نفر در آن سهم گرفته و هر کدام آن داستان دل‌خراشی ازین گونه را بیان داشته اند. این هشتگ توسط «هارفی وینستاین» سینماگر معروف هالیود گذاشته شد و تا هنوز هم شعله‌های آن بلند است و اکنون این رسوایی وینستاین به اسراری مشابه شده است، که همگان آنرا می‌دانند، بدون این‌که سخنی از آن به زبان بیاورند.

داستان این گونه دست درازی‌ها و اذیت‌ها با تمام تفاصیل آن، بارها تکرار گردیده است. مردان عادی و حتی دارای منصب‌های بلند، با سوء استفاده از توان و مردانه‌گی خویش، زنان را مورد تجاوز و اذیت قرار می‌دهند. به همین علت، بعد از رسوایی وینستاین، هزاران زن در هشتگ « MeToo# » شریک گردیده و داستان‌هایی از مواقف و حالات شخصی خویش را به شرح گرفته و لحظاتی را ذکر نموده اند، که طی آن مورد آزار قرار گرفته و احساس رنج کرده اند. این هشتگ‌ها بیشترین انتشار را از خود ساخته و دامنه‌ی آن به هشتاد و پنج کشور کشانده شد. این انتشار سریع نشان می‌دهد، که تجاوز به زنان یک بحران جهانی بوده و سراسر جهان را در بر گرفته است.

در کشورهای اسلامی و عربی این اسطوره و قصه‌ی پارینه را همیشه می‌شنویم، که آزار جنسی زنان ناشی از ثالوث شرارت است، که عبارت از فقر، سرکوب شدن غریزه‌ی جنسی و تشدد دینی می‌باشد. لذا رفاهیت زندگی و آزادی جنسی، یگانه راه نجات از پدیده‌ی آزار جنسی زنان می‌باشد.

در نتیجه‌ی تکرار این داستان مشاهده می‌کنیم، که انسان تجاوز کار در چهره‌ی یک جوان عربی تمثیل می‌گردد، که از نگاه دینی تحت فشار قرار داشتته و غریزه‌ی جنسی او به شدت سرکوب شده است. و در مقابل آن جوان غربی که از تسامح دینی و آزادی جنسی برخوردار است، در چهره‌ی یک انسان نمونه و مثالی تبارز می‌نماید که در کشورش هیچ نوع آزار و تجاوز جنسی وجود ندارد.

اما بعد از انتشار هشتگ‌های «MeToo#» و آمارها و تحقیقاتی که در مورد تجاوز جنسی در غرب صورت گرفت، به نظر می‌رسد، که این تصویر باید تا اندازه‌ی زیادی تعدیل گردد؛ زیرا این آمارها نشان می‌دهد، که در کشورهای غربی، با وجود این‌که این آزادی‌های جنسی از مساحت خیلی زیادی برخوردار بوده و همگان در استقرار و رفاهیت مادی به سر می‌برند. امروزه آزار و اذیت جنسی به یک بحران ویرانگری مبدل شده است.

آیا اذیت زنان در غرب همه گیر شده است؟

«مشکل اذیت و تجاوز جنسی به زنان، مخصوص و منحصر به هالیود و دفاتر رسانه‌ها و کانگرس نیست؛ بل مشکلی است، که در هر مکان و مقام منتشر شده است!»

این سخنان، بخشی از متن نامه‌ی سرگشاده‌ی است، که از سوی دوصد زن امریکایی نوشته شده است که در بخش امنیت ملی امریکا مصروف کار می‌باشند.

طبق آماری که مرکز ملی مقابله و وقایه از مشکلات روانی امریکا به نشر رسانده است، در هر ۹۸ ثانیه یک تجاوز جنسی واقع می‌گردد و از هر پنج زن، یکی آن قربانی تجاوز مستقیم و یا کوشش برای تجاوز می‌گردد. در بین هر ده نفری که مورد تجاوز جنسی قرار می‌گیرد، یک نفر آن مرد است. و جالب این‌که اگر این مرد محصل دانشگاه باشد، احتمال تجاوز بر وی شش بار اضافه تر از یک مرد عادیست. به این معنا که بخش دانشگاهی امریکا بیشتر از هر بخش دیگری در معرض تجاوز جنسی قرار دارد.

اگر از امریکا، که شصت در صد زنان آن حد اقل یک بار در زندگی خویش مورد آزار و یا تجاوز جنسی قرار گرفته است، بیرون شده و به کشورهای اروپایی برویم، این مصیبت و بدبختی را در آن کشورها نیز می‌یابیم.

طبق احصائیه‌ی که کانال «فرانس ۲۴» انجام داده است، در فرانسه ۱۰۰٪ زنان مورد اذیت قرار می‌گیرند، مخصوصاً کسانی که از ترانسپورت عمومی استفاده می‌کنند. این اذیت به شکل‌ها و طرق مختلف صورت می‌گیرد؛ مانند: گذاشتن دست بر

موقعیت‌های حساس بدن، دشنام و سخنان توهین آمیز و چشم دوختن و نگاه‌های معنا دار و امثال آن.

در کشور آلمان بر اساس همه پرسی و تحقیقی که مؤسسه‌ی « YouGov» انجام داده و تحلیلی که از بیانات سال گذشته انجام شده است، بیشتر از نصف زنان این کشور مورد اذیت جنسی قرار گرفته اند و طریقه‌ای که در آلمان بیشتر از هر عمل دیگری شایع است، لمس کردن بدن زن با دست، به شیوه‌ی خیلی زشت و زننده می‌باشد. در کشور انگلستان صورت این اذیت‌ها مختلف می‌باشد و بیشتر از ۵۰٪ زنانی‌که مصروف کار هستند، در محل وظیفه و عمل خویش مورد اذیت و تجاوز قرار گرفته اند.

نسبت اذیت جنسی در کشورهای مختلف غربی

سویدن و دنمارک فرق چندانی از کشورهای فوق ندارند، این کشورها با وجود این‌که از مستوای زنده‌گی خیلی بلندی برخوردارند و بیشتر از هر کشور دیگری از آزادی جنسی در آن حرف زده می‌شود، نسبت اذیت و تجاوز جنسی بر زنان بیشتر از اکثر کشورها در آن جریان دارد، که بین ۸۰ تا ۱۰۰٪ را تشکیل می‌دهد. به این معنا که در بعضی مناطق این کشورها هیچ زنی وجود ندارد؛ مگر این‌که قربانی اذیت‌های جنسی گردیده است. این موضوع را می‌توان از آمارهایی بدست آورد، که توسط مؤسسه‌ی «Statista» انتشار یافته است.

اذیت رسانی تنها در جاده‌ها نیست!

اذیت رسانی جنسی به زنان، منحصر به کوچه و بازار نمی‌باشد؛ بل به مؤسسات علمی، تعلیمی، دینی، رسانه و ارگان‌های عسکری و نظامی نیز سرایت کرده است. حتی یک تعدادی به این باور هستند، که در در هر مکانی قدم بگذاری، اذیت رسانی در انتظارت نشسته است؛ آیا این حقیقت دارد؟

اگر سری به مکاتب متوسطه و لیسه‌های بریتانیا بزنیم، می‌بینیم که در هر سه دانشجوی نابالغ یک تن آن مورد این نوع تعرض قرار گرفته است و در کشور ایالات متحده‌ی آمریکا، این نسبت بلندتر بوده، به گونه‌ی که در هر پنج دانشجو چهارتن آن مورد این اذیت و آزار جنسی واقع شده اند. یعنی هشتاد در صد دختران این مکاتب مورد اذیت قرار گرفته اند.

نظر خواهی که در سال ۲۰۱۴ با شماری از دانشمندان علوم تجربی، که در مؤسسات علمی کشورهای غربی فعالیت دارند، صورت گرفت نشان می‌دهد ٦٤٪ دخترانی که درین مؤسسات مصروف تحصیل اند، به‌خصوص کسانی که از طریق بورس‌های تحصیلی عازم این کشورها شده اند، مورد چنین آزار و اذیت‌های جنسی قرار گرفته اند؛ اما به سبب تسلط و سیطره‌ی که مردان برین مؤسسات دارند، خاموشی را بهتر دانسته اند. ولی در ارگان‌های نظامی و عسکری این مصیبت و بدبختی چند برابر است؛ زیرا آثار جنگ‌های ضد اخلاق با رسوایی عنف جنسی یک جا گردیده و بر زنان شامل خدمت در اردو هجوم می‌آورد و به همین سبب است، که نسبت خود کشی در بین زنان شامل در اردو ۲۵٪ بیشتر از سایر شهروندان امریکا می‌باشد. به همین سبب می‌بینیم، که به دنبال انتشار هشتگ «MeToo#» ۲۰۰ تن زنانی که در بخش‌های امنیتی، سفارت‌ها، مراکز ابحاث علمی، کانگرس، دانشگاه‌ها و اردو نوشتند، که مشکل اذیت رسانی جنسی مخصوص هالیود و اتاق‌های رسانه‌ها و کانگرس نیست؛ بل در تمام اماکن منتشر می‌باشد.

آیا سرکوب شدن غریزه‌ی جنسی سبب اصلی این مشکل است؟

انتشار سرطانی پدیده‌ی اذیت جنسی، نشان می‌دهد، که این پدیده از حدود حوادث فردی گذشته و به وبای مبدل شده است، که نزدیک است تمام جامعه‌ی غربی را با خطر نابودی کامل مواجه سازد. این حالت ناهنجار ما را به سوی این سؤال می‌برد، که چرا این شعله‌های آتش جنسی تمام نواحی زندگی و مؤسسات غربی را در خود پیچانده است؟

تفسیرهایی که از سوی جوامع نسایی عربی صورت می‌گیرد، دو قضیه را به حیث عامل اساسی این تحرش جنسی معرفی می‌نماید، که یکی آن سرکوب شدن غریزه‌ی جنسی و دیگر آن خرابی حالت اقتصادی می‌باشد؛ ولی از سخنانی که در بالا ذکر کردیم، آشکارا معلوم می‌شود که این گونه تفسیر و نمونه‌ها ناقص بوده و نمی‌توانند انتشار این پدیده را در غرب تفسیر نمایند. لذا به جرئت گفته می‌توانیم، که این تفسیر کاملاً خطا است. درین صورت باید این سؤال را مطرح کرد، که اسباب و عواملی که انسان غربی را به‌سوی چنین اذیت رسانی جنسی می‌کشاند، چیست و از کجا نشأت می‌نماید؟

جنس، فروخته می‌شود!

«مقوله‌ی است، که در هر اتاق خبر و در تمام نواحی دولت به نظر می‌رسد»
(ارمسترانگ ویلیامز) نویسنده‌ی امریکایی

از فلم‌ها و سریال‌ها، تا آهنگ ها و بازی‌های الکترونیکی، ویدیوها، تبلیغات، رسانه‌ها، مجلات، وسایل ارتباط جمعی ... در هر مکانی مبدأ «جنس برای فروش» به نظر می‌خورد. مفکوره‌ها برین اساس استوار است، که در ضمیر غیر شعوری انسان غریزه‌ی جنسی فعالی وجود دارد که نسبت به هر غریزه‌ی دیگری قوی‌تر است؛ لذا بهترین وسیله‌ی ترویج امتعه و وسایل تخنیکی و سایر تولیدات مصرفی، اینست، که غریزه‌ی جنسی را مورد خطاب مستقیم قرار داده و آنرا به شکل مستقیم و غیر مستقیم با همان متاع و مال‌های مصرفی ارتباط داده شود.

در همین راستا می‌بینیم، که امروز تمام شرکت‌های تولیدی در اعلانات خویش تصویر های از زنان برهنه و شبه برهنه را بکار می‌برند و فلم‌های کوتاهی را ترتیب داده و طی آن زنان برهنه با حرکت‌های تحریک کننده و با صدای گیرا و زیبا در رابطه به اموال مصرفی سخن می‌گویند و در تعریف و توصیف آن مبالغه می‌کنند.

و به گفته‌ی «خانم جین کیلبورن» نویسنده و سینماگر معروف، این تحریک جنسی طغیان‌گر در جامعه‌ی غربی این باور را ایجاد می‌کند، که زنان چیزی جز وسایل رفع تشنگی جنسی نیستند و همین باور باعث ازدیاد عنف و تجاوز بالای زنان گردیده است؛ زیرا همگان گرفتار این پندار می‌شوند، که زنان فقط وسایل اشباع غرایز و خواسته‌های مردان نمی‌باشند. آیا طریقه‌ی بهتر ازین برای به اهانت به انسانیت زنان و تبدیل آنها به لعبت‌ها برای اشباع غرایز مصرف کننده‌گان بوده می‌تواند؟

ما زمانی که به بازار سر می‌زنیم، در هر طرف اعلانات تجارتیی را مشاهده می‌کنیم، که از مبدأ «فروش از طریق جنس» استفاده می‌کنند، حتی ساده ترین چیز مورد ضرورت انسان با استفاده از چنین اعلان به فروش می‌رسد، شما اگر برس و کریم دندان می‌خواهید، اگر لباس می‌خواهید، اگر سامان و وسایل کارآمد در خانه و آشپز خانه می‌خواهید، اگر بوت و جراب می‌خواهید و حتی اگر دوا می‌خواهید، اگر به هوتل‌ها مراجعه کنید، اگر... در هر جایی که نظر افگنید، با چنین تصاویری بر می‌خورید.

آیا می‌دانید، که یک شهروند عادی

امریکایی در یک روز با ۳۰۰۰ اعلان از همین‌گونه مواجه می‌شود؟ پس از مردان این کشور که روزانه با این طوفان خروشان اعلانات مواجه است و غریزه‌ی او را مورد تحریک قرار می‌دهد و زنان را به حیث وسایل و آله‌های تحریک جنسی به تصویر می‌کشد، انگار که آنان فقط برای تحریک غریزه‌ی جنسی و ترویج امتعه‌ی استهلاکی خلق شده اند، چه توقعی می‌توان داشت؟ استاد عبدالوهاب المسیری در تعلیقی برین شیوه اعلانات و تبلیغات می‌گوید:

«ثابت است، که بلند کردن شعله‌های جنسی کاملاً در ارتباط با تصعید شهوت‌های استهلاکی قرار دارد و این نکته است، که ترتیب دهنده‌گان اعلانات تلویزیونی درک کرده اند و در نشر اکثر این اعلانات، به شیوه‌ی «تحریک جنسی برای فروش امتعه» متوسل شده اند؛ زیرا شعله ور شدن جنس، انسان را از خانواده، جامعه و از هر نوع دایره‌ی ارزش‌های اخلاقی بیرون می‌راند. لذا می‌خواهد که شخصیت و ذات خود را از خلال لذت جویی‌های فردی و منافع شخصی تثبیت نماید.»

در کنار اعلانات تجارتی، فلم‌های اباحی نیز تأثیر خیلی مخرب و کشنده بر جوامع غربی می‌گذارد؛ زیرا شاخصه‌ی اصلی و مهم این افلام، اینست، که می‌خواهد صفت انسانیت را از زن بیرون ساخته و او را به حیث وسیله‌ی اشباع غرایز مردان معرفی نماید. تأثیر این افلام بر جوامع غربی به اندازه‌ی است، که بنابر اظهارات فعال مدنی امریکایی خانم «شیرا تارنت» آهسته آهسته می‌خواهد که صحنه‌های فرهنگی ما را از نو تشکیل دهد» بر اساس اظهارات «پاتریک ترومن» مدیر مرکز ملی مقابله با سوء استفاده‌ی جنسی در ایالات متحده‌ی امریکا، «این افلام ضررهای مختلفی را مانند وباء و طاعون بر جوامع انسانی بار می‌آورد و خطرناک‌ترین تأثیری را که بر افراد می‌گذارد اینست، که حساسیت مردان را در برابر درد و رنجی که به زنان در اثنای سوء استفاده‌ی جنسی عاید می‌گردد، از بین می برد و این فقدان حساسیت، مردان را تحریک می‌نماید، که هر چه می‌توانند به آزار و اذیت زنان اقدام نمایند.

و در نتیجه، این طبیعت اجتماع غربی است، که مردان را به‌خاطر سوء استفاده‌ی جنسی از زنان با اشکال متنوع آن، تحریک و تشویق می‌نماید.

اما آیا زنان نیز تا اندازه‌ی درین قضیه مسئول اند و یا به‌خاطر این‌که قربانی این وبای اجتماعی شده اند، از هر گونه ملامت معاف اند؟

چگونه‌گی لباس زنان عامل تحریک کننده است و یا آزادی شخصی؟

«اذیت جنسی روش خیلی شرم آور و ننگین است و به هیچ صورت نمی‌توان آنرا توجیه نمود؛ اما در بیشتر موارد، ما زنان نیز ملامت هستیم»

این جملاتی است، که ممثل مشهور سینمای هالیود به صدای بلند اظهار داشت. او ادامه داده و می‌گوید:

«همین که سخنی از مسئولیت زنان و نقش آن در تحریک اذیت‌های جنسی به زبان آورده و از لزوم درست ساختن لباس و سلوک زنان چیزی بگویی، سیل از دشنام‌های رکیک به‌سویت در حرکت شده و از هر طرف متهم به مرتجع بودن و تحریک خشونت بر ضد زنان می‌شوی و تا ابد به حیث شیطان و دشمنان زنان شناخته می‌شوی.»

این سخنان او، یک اتهام خالی از حقیقت نیست؛ بل چیزی است، که بارها اتفاق افتاده است. چنانچه باری یکی از گرداننده‌گان کانال تیلویزیونی سکای نیوز اظهار داشت، که لباس زنان نیز می‌تواند عامل تحریک غریزه‌ی جنسی مردان گردد. هنوز دقایقی ازین سخن نگذشته بود، که تیرهای آتشین نقد از هر سو به سویش پرتاب گردید و او را به حیث انسان مرتجع و زن ستیز معرفی کردند. عین همین برخورد با یکی از اعضای کانگرس امریکا که خودش نیز یک زن بود، صورت گرفت. او باری اظهار داشت، که شیوه‌ی لباس پوشیدن زنان و سلوک آنها تأثیر مستقیم در بلند رفتن امار اذیت جنسی آنان دارد. این اظهارات باعث گردید، تا او از هر طرف مورد هجوم و اتهامات قرا گیرد.

رفتار و شیوه‌ی برخوردی که از نظر تعداد زیادی استبدادی است، شاید باعث جلب تعاطف و همکاری نسبت به قضیه‌ی زنان گردد؛ اما باب هر نوع مناقشه و بحث جدی در مورد نقش زنان در تحریک و تشدید عمل اذیت رسانی، را در برابر ما می‌بندد. لذا امروز لازم است، که این سؤال را به صورت جدی مطرح کنیم که: آیا زنان در قضیه‌ی اذیت جنسی کاملاً بی‌گناه هستند؟

اهمیت این سؤال در این امر نهفته است، که طرح این سؤال با جوهر و اساس این قضیه‌ی زنان در تناقض قرار دارد؛ زیرا طراحان این قضیه همیشه کوشیده اند، که با استفاده از پدیده‌ی اذیت‌های جنسی استدلال نموده و زنان را به‌حیث یک قربانی بی‌گناه و معصوم به تصویر بکشند و در مقابل آن هر نوع ملامتی و مسئولیت را متوجه مردان سازند؛ اما باید دانست، که این پندارها تا کدام اندازه صحت دارد؟!

«لیون سلتزر» داکتر روانی امریکایی در مقاله‌ی تحت عنوان «انگیزه‌های خواهشات جنسی: مردان بر خلاف زنان» از احصائیه و تحقیق خیلی دقیق و سیعی صحبت نموده و بعد از آن که با بیشتر از ۱۸۰۰۰ نفر شخصیت‌های مختلف، مصاحبه‌هایی را انجام داد، به این نتیجه‌ی واضح و قطعی دست یافت:

مردان در برابر انگیزاننده‌های بصری (دیدنی) از حساسیت خیلی شدید برخوردارند. یعنی در همان لحظاتی که تصویری از طریق چشم داخل دماغ می‌گردد، از نگاه جنسی، عضوی و روانی تحریک می‌گردد.

سلتزر می‌گوید: زنان خشم‌گین همیشه می‌گویند: مغز مردان در بین پاهای شان قرار دارد؛ ولی دیدگاه علمی و نتایجی که بعد از بحث و تدقیق بدست آمده است، کوشیده است تا رابطه بین مغز جنس مذکر و اعضای تناسلی او را توضیح دهد.

این صفت مردانه‌گی، یعنی انگیخته شدن فوری بصری، کاملاً از صفات زنانه‌گی متفاوت است؛ زیرا آنها به شیوه‌های مختلف تحریک می‌گردند. همین نکته باعث گردید، که نویسنده‌ی مشهور امریکایی، خانم «شونتی فیلداهن» بنویسد: که « مغز مردان به شیوه‌ی کاملاً مختلف از مغز زنان عمل می‌کند، تا اندازه‌ی که می‌توان آنرا مغز صنف دیگری از موجودات زنده درین کاینات دانست.

فیلداهن این طبیعت بصری مردان را با چنین تشبیه لطیفی شرح می‌کند:

«زمانی که مردی با دختر زیبایی مواجه می‌شود، در مغز او سه منطقه با هم تفاعل می‌نماید: بادامچه‌ها یا (corpus amygdaloideum) غده‌ی نخاعی و یا (hypophysis, glandula pituitaria) و هسته‌ی مربوط به انفعالات یا (Nucleus accumbens)) و به دنبال آن تفاعلات بیولوژیکی غیر ارادی آغاز می‌یابد. درست مانند همان عکس العمل غیر ارادی مغز او ایجاد می‌گردد، که در مغز یک انسان گرسنه در هنگام دیدن طبقی از آیس کریم ایجاد می‌گردد و یا زمانی که یک انسان معتاد سرنجی مملوء از کوکاییین را مشاهده می‌کند.

[بقیه در صفحه ۲۷]

رادیکالیزم و چیستی‌های آن

عبدالظاهرحمیدی

مفهوم رادیکال و رادیکالیزم:

معنای لغوی رادیکال از واژه Radix به معنی ریشه است و نظر کسانی را که خواستار تغییر اساسی و سریع در جامعه هستند را می رساند. اصطلاح رادیکالیزم و رادیکال بیشتر برای اعمال و نظریه های گروههای چپ افراطی اعم از مارکسیست و غیر مارکسیست که خواهان تحولات اساسی و از ریشه در نهادهای اجتماعی هستند، بکار می رود.

همچنان اصطلاح رادیکالیسم در باب کسانی اطلاق می شود که از موسسات سیاسی و اجتماعی موجود ناراضی باشند. آنها که عموماً طالب تغییرات اجتماعی و در هم پاشیدن اوضاع حاضر و تاسیس موسسات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی شایسته تری هستند.

در حال حاضر کسانی را رادیکال می گویند که تقاضای اصلاحات اساسی برای بهبود اوضاع اقتصادی، اجتماعی و بهبود موقعیت سیاسی توده ها را دارند. رادیکالها معمولاً به نفع طبقات فقیر و محروم از امتیازات و بر ضد ثروتمندان و صاحب منصبان اجتماعی مبارزه می کنند.

پیشینه رادیکالیزم:

این اصطلاح را برای نخستین بار «چارلز جیمز فاکس» از رهبران حزب لیبرال در انگلستان بکار برد. فاکس ضرورت «اصلاحات رادیکال» را اعلام کرد و از آن پس جناح محافظه کار حزب لیبرال به عنوان رادیکال مشهور شد. در میان آن شخصیتهایی مانند جان استوارت میل، جوزف چیمبرلین، دیوید لوید جورج وجود داشتند. رادیکالیزم اروپایی در دهه ۱۹۲۰-۱۹۳۰ به شدت تحت تاثیر مارکسیسیزم و استالینیزم بود.

رادیکال جدید که به آن چپ نو نیز می گویند، در دهه ۱۹۶۰ میلادی و در واکنش به مصرف گرایی و زندگی روزمره در جهان سرمایه داری پدید آمد. ویژگی چپ نو این بود که هم با کمونیزم سازمان یافته مخالفت داشت و هم علیه سرمایه داری سازمان یافته نوع آمریکایی؛مبارزه میکرد به همین دلیل این دیدگاه بین روشنفکران جوامع در حال توسعه، مشروعیت بیشتری داشت است .

رادیکالیزم دینی:

ظهور و گسترش جریان احیای فکر دینی در جهان اسلام در دو سده اخیر در برابر تهاجم فکری و فرهنگی غرب مدرن، به خصوص بعد از شکست ونابودی بلاک شرق و ایدیولوژی کمونیزم یکی از پدیده‌های حایز اهمیت در جهان اسلام است. چنین جریانی که پس از مدتی رکود در جهان اسلام فرآیند رستاخیز اسلامی را رقم زده است، با ظهور حرکت اسلامی در مصر وکشورهای اسلامی توان مضاعف ی یافت. دنیای مدرن غرب نیز که تحمل جریان برتر را در مقابل خود نداشت، از دو سده پیش با ذهنیت مملو از غرور و تفاخر به دست آوردهای فنی خود به دیگر فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نگریسته و بر این اساس با نگاه منفی و عقب مانده، جریان اسلام گرایی معاصر را ارزیابی نموده است. نتیجه این امر، استفاده از برچسب‌ها و عناوینی چون رادیکالیزم مذهبی، بنیادگرایی اسلامی و دینی، تروریزم بین المللی و تعابیری این چنین بود که با دیده تحقیرآمیز و عقب مانده ، اسلام‌گرایان را توصیف می‌کند. و تصویری متعصب و تروریست از حرکت اصیل اسلامی ارائه می دهد . تا راحت تر بتوانند جنبش مقاومت اسلامی و ملت مسلمان را سرکوب، اعدام، شکنجه و تخریب کنند. اما با همه تلاش های شان بعد از سپری شدن این مدت نتوانستند این موج را متوقف کنند.

رادیکالیزم از دید غرب:

در نظر غرب دین نباید ادعای اجتماعی

داشته باشد و همیشه قابل تاویل و تعریف باشد. جایگزین کردن تجربه معنوی و شخصی دینی به جای کل دین، طرح اسلام معنوی و شخصی در برابر اسلام سیاسی و بعبارتی تفکیک معنویت از سیاست در همین راستا صورت می¬گیرد. لذا غرب دو جریان را در جهان اسلام تشویق و حمایت می کنند. یکی جریانی که تحجر، تعصب، خشونت و جهل از درون آن بیرون آید که بتوان آن را به دین نسبت داد. این اسلام را به عنوان اسلام دوره‌ی انتقالی و برای آماده سازی افکار عمومی مطرح می‌کنند تا بدین وسیله با اصل نهضت اسلامی برخورد کنند.

جریان دومی که از حمایت آنها برخوردار است، ایجاد بدیل برای اسلام اصیل است که با تأویل و تحریف منابع اصیل اسلامی قرائتی سکولار از آن ارائه می دهد. بنابراین غرب در تلاش هست با هر وسیله ممکن تا با مصارف گزاف در تقویه نهادی های دینی یکه روش جدایی دین وسیاست را دارند تقویت نموده وسد راه جریانهای قرار دهند که به شمولیت دین در همه عرصه های زنده گی معتقد اند.

منظور از اسلام رادیکال:

منظور غرب از اسلام رادیکال، همان اسلام اصیل است؛ اسلامی که پیامبر صلی الله علیه وسلم آورده و معرفی کرده است. اسلامی که امور مسلمانان را در تمام عرصه ها اعم از عبادات، اخلاق، سیاست و معاملات تنظیم می کند. پس مسلمانیکه به این ارزشها پابندی نشان دهد و در تلاش تطبیق این ارزشها در همه عرصه های زنده گی خویش باشد به نام مسلمان رادیکال شناخته میشود در حالیکه خواسته اسلام از مسلمان همین است که در اسلام باید کامل داخل باشید و همه اصول و قوانین اسلام را باید تطبیق و عملی کرد . پس به نظر انها مسلمانی که این چنین نظر درباره اسلام داشته باشد رادیکال است و باید جلو آن به هرشکل که باشد گرفته شود، علیه او تبلیغات صورت گیرد؛ جلو پیشرفت شان گرفته شود دربین مردم جایگاه خود را ازدست دهند.

توجه به اسلام امریکایی:

حکام غرب پیوسته به زعم خود شان از اسلام افراطی یا رادیکال، اظهار نگرانی می کنند و آن را برای نظام خود خطرناک می پندارند و از مدت بدین سو تلاش دارد تا عوض اسلام اصل روی اسلام معتدل سرمایه گذاری کنند موسسه راند در این راستا از همه جلوتر پروژه گرفته و کار مینمایند دربسا ازکشورهای اسلامی به شدت کار جریان دارد تا نوع ومدل جدید از اسلام را به مردم معرفی نمایند

در کشور ما نیز تعدادی که در راستای استراتیژی های غرب فعالیت می کند، در بخش فعالیت های فرهنگی شان ، عده ای از علمای درباری را در کانونی های بنام « اعتدال « با حمایت مالی سفارت امریکا گردهم آورده و کتاب هایی را با تحریف معنای آیات قرآنی و احادیث نبوی تألیف و ترجمه کرده و به نشر میسپارند و همان دید را از اسلام ترویج میدهند که غرب می خواهد.

درضمن این همه تلاش های درجریان هست تا اصول وضوابط یکه برای مسایل شرعی از قرون اولی در نظر گرفته شده را زیر سوال برده و گویا عصر کنونی ایجاب مسایل جدید را دارد وبه این ترتیب ذهنیت تعداد را که از مسایل شرعی وضوابط آن معلومات کافی ندارند به شک انداخته و برای پروژه خود لابی گری مینمایند که این مصیبت جدید است که سروصدای های آن در کشور های مختلف امروزه شنیده میشود.

بقیه‌ی/ آزار و اذیت جنسی

اما آیا این سخن به این معناست، که مردان در ارتکاب اذیت های جنسی معذور اند؟

هرگز چنین نیست، به همین دلیل فیلداهن می‌خواهد تا این طبیعت بصری را مورد ترکیز قرار داده و به دنبال آن می‌گوید: مرد باید بعد ازین تحریک که در اولین دیدن برایش دست می‌دهد، تحت سیطره‌ی خود قرار داده و نگذارد، که عکس العمل آن به صورت غیر ارادی تبارز نماید؛ اما دوباره برگشته و می‌گوید که بخش بزرگی ازین ملامتی متوجه دختران و زنانی است، که لباس‌های تحریک آمیز و زننده به تن می‌کنند؛ چنانچه هنر مند هالیود «انجیلا لانزبری» با صراحت تام گفته بود: «اذیت رسانی جنسی عمل شرم آور و ناپسند است و به هیچ صورت نمی توان آنرا تبرئه کرد. اما باید بپذیریم که بخش بزرگ این ملامتی به دوش ما زنان نیز می باشد»

پس به جرئت گفته می توانیم که این فرهنگ غربی است که پدیده مخیف و درد آوری به نام اذیت رسانی جنسی را ایجاد کرده است. و این پدیده نامیمون به شکل سرطانی در تمام مؤسسات تعلیمی، کشوری، نظامیش و ... نفوذ نموده است. جامعه که در هر طرف محرکات و عوامل تحریک کننده‌ی جنسی به چشم می‌خورد و پندار و فکر سوء استفاده جنسی از زنان را در اذهان مردم تداعی می‌نماید.

امام آیا مژده‌هایی به‌خاطر رهایی ازین پدیده‌ی شوم وجود دارد؟

واقعیت‌های موجود در کشورهای غربی، جواب منفی در مقابل این سؤال دارد و درستیی این جواب را می‌توان از هشتگ #MeToo بدست آورد، که تا هنوز هم در سطر اول وسایل ارتباط جمعی قرار دارد. و در کنار آن هزاران حکایتی قرار دارد، که روزانه در مورد اذیت و آزار جنسی می‌شنویم. لذا تغییر جذری در این پدیده، در موجودیت همین فرهنگ غربی انتظار احمقانه خواهد بود.

خاطره‌های

از مشکلات ترجمه و نوشتن

مؤمن حکیمی

مسلم است که نقد سازنده بهترین و حتی یگانه وسیلهٔ اصلاح و تکامل هر کار است، لذا به این باور هستم که هر کاری و هر دست آوردی باید مورد نقد قرار گیرد، اما باید متوجه بود که نقد هیچ‌گاه به معنای ابراز خالیگاه‌ها و نواقص و نهان ساختن ناتوانی‌ها نیست، بلکه نقد همان گونه که از معنای لغوی آن معلوم است، به مفهوم ابراز برتری‌ها و کمتری‌های کارها است، به همین سبب است که نقد سازنده از یک سو باعث برطرف شدن نواقص و کمبودی‌ها گردیده و در تکامل هرچه بیشتر آن مؤثر واقع می¬شود و از سویی، باعث تشویق و دلگرمی دست اندرکاران و مسؤولین امور می‌گردد.

بدترین خاطرهٔ که می‌توانم از آن سخن بگویم، شاید انتقادهای غیر واردی باشد که در جریان کار ترجمه و چاپ کتاب با آن مواجه شده ام. البته هیچ وقتی چنین ادعایی نداشته و نخواهم داشت که کارهایی که در بخش ترجمه و نشر کتاب صورت گرفت، کاملاً درست، مکمل و خالی از هر نوع نقص بوده است و چنین ادعایی را هیچ انسانی کرده نمی‌تواند، به خصوص ما که مانند گل خودروی در چمن زار فکر و فرهنگ روئیده و بدون این که دست تربیت باغبان را دیده باشیم، بزرگ شده و میوهٔ ناچیزی را خدمت مردم تقدیم کرده‌ایم.

من در سیمینارها، کنفرانس‌ها و سایر برنامه‌هایی که از سوی نشرات دایر گردیده، به صراحت اظهار داشته‌ام که این گونه که از سوی ما کتاب عرضه می‌گردد، کاملاً شیوهٔ ناقص و نادرست می‌باشد. گذشته از این که تصحیح و ویرایش کتاب به صورت فنی و تخنیکی صورت نمی‌گیرد، مرحلهٔ ویرایش ادبی اصلاً وجود ندارد تا کتاب‌های ما را از لحاظ ادبی و طرز بیان مورد بررسی قرار داده و به تصحیح آن اقدام نماید. به همین سبب است که کتاب‌های ما از نظر متنی گرفتار یک نوع رکاکت و عدم روان بودن لفظی می‌باشد و این مشکل بازهم بر می‌گردد به کمبود بودجه مالی که اجازه نمی‌دهد تا به استخدام افراد متخصص در امور ادبی اقدام کنیم.

مشکل دیگر این بود، که ما همیشه می‌کوشیدیم تا کتاب را با کمترین قیمت به بازار عرضه کنیم، زیرا اگر قیمت کتاب بلند می‌رفت، رقابت در بازار مثل هیولایی در برابر ما قد علم می‌نمود. این نکته نیز باعث بلند شدن بعضی انتقادهایی گردید که قبلاً از آن یاد آور شدم؛ امیدوارم در آینده بتوانیم این مشکل را به صورت ریشه‌ای حل نموده و کتاب‌های خویش را با بلند ترین معیار، خدمت کتاب دوستان عرضه کنیم.

دو نصیحت ارزنده:

یکی از خاطرات جالب و فراموش ناشدنی که از ابتداء تا اکنون مرا یاری کرده است، نصیحتی بود که از سوی یک برادر هنرور و هنردوست برایم اهداء گردید. قضیه از این قرار بود که چون اولین کتاب را برای چاپ آماده ساختم، خواستم نام و عنوان کتاب را به خط زیبای نستعلیق بنویسم و همانگونه چاپ کنم؛ خدمت یکی از مخلصین که قاری عبدالباسط نام داشت و به خطاطی و نوشتن قرآن کریم، کتاب‌های حدیث و سایر کتاب‌های متون مصروف بود رفتم، ایشان با کمال محبت و دوستی این درخواست را قبول کرده و به خط زیبای نستعلیق نام کتاب را خطاطی کرد. زمانی که کتاب به چاپ رسید، ایشان به خانهٔ ما آمده و ضمن این که به مناسبت چاپ اولین کتاب تبریکی می‌داد، سخن خیلی عجیبی گفت و پرسید: «که کتاب را به چه تیراژی چاپ کرده ام؟» در جوابش گفتم: هزار جلد.

گفت: «حالا باید منتظر باشی که هزار انگشت انتقاد بسویت دراز می‌شود، ولی هرگز وارخطا و مأیوس نشوی، بلکه مقاومت کن و به کارت ادامه بده...»

با شنیدن این نصیحت که جا دارد با آب طلا نوشته شود، قوت قلبی و جرأتم صد برابر شد و این سخن برای همیشه مشعل راهم خواهد بود.

و من به نوبهٔ خود همین سخن را به تمام کسانی تقدیم می‌کنم که می‌خواهند در این مسیر گام بگذارند؛ نقد اگر سازنده است، نباید هیچ‌گاهی از آن تشویش و ترس داشته باشیم، زیرا همان گونه که قبلاً عرض کردم، نقد سازنده نه تنها این که زمینهٔ رفع نواقص و کمبودی‌ها را فراهم می‌سازد، بلکه باعث تشویق و تقویت ما نیز می‌گردد؛ اما اگر با انتقاد بی‌مورد مواجه می‌شویم، باید بدانیم که طبیعت جوامع بشری همین گونه است و هیچ کار مثبتی در جریان تاریخ، از چنین انتقادهایی نجات نیافته است. از سوی دیگر ما که هیچ وقتی مدعی نیستیم که کار ما عاری از هرگونه عیب و نقص است، بلکه با کمال تواضع ابراز می‌داریم که کار انسانی، همیشه با کمبودی‌ها همراه است.

نصیحت دیگری که خیلی از آن مستفید شده

ام، سخنی از دعوتگر موفق، مرحوم خرم مراد است، ایشان در یکی از رسایل خویش نصیحت می‌کنند که کوشش کنید تا وقت خود را کتله‌ای ساخته و از تجزیهٔ آن به فرصت‌های کوچک خودداری کنید، به این معنا که برای انجام هر مسئولیت و کاری که دارید، یک کتلهٔ کافی وقت را تخصیص دهید تا همان کار را به پایان برسانید. معنای سخن اینست که ما وقتی برای کارها و فعالیت‌های روزانه و یا هفته وار خویش برنامه ریزی می‌کنیم، نباید لست کارها را خیلی طویل سازیم و وقت خود را مطابق آن تجزیه و تقسیم کنیم.

مهمترین دست آوردی که از کتله ای ساختن وقت می‌توانیم داشته باشیم، عبارت از تسلسل در انجام کار و ترکیز بیشتر روی آن می‌باشد، آنچه که ما در جریان کارهای دارالترجمه رعایت کردیم و بهترین نتایج را بدست آوردیم.

بعضی نکات قابل توجه:

همه می‌دانیم که برای اقدام به ترجمه و نوشتن به سه چیز نیاز است: تسلط کامل بر زبان اصل، فهم موضوع، و تسلط کامل بر زبانی که می‌خواهیم به آن ترجمه کنیم، این‌ها اموری‌اند که تقریباً همگان به آن آشنا اند.

به این شرح که اگر بخواهیم متنی را ترجمه کنیم، در اولین قدم باید بر زبانی که متن بر آن نوشته شده، تسلط کامل داشته باشیم و دقایق آنرا بدانیم، شاید کمتر کسی در این قضیه اختلاف داشته باشد.

اما نکتهٔ دیگری که شاید تعدادی متوجهٔ آن نباشد، اینست که هر موضوعی زبان خاص خود را دارد و اگر متوجهٔ این نکته نبوده و همه را به یک زبان بنویسیم، نوشتهٔ ما بی مزه و رکیک خواهد شد؛ مثلاً اگر شما یک کتاب فقهی را با زبان سیاسی بنویسید و یا اگر یک موضوع سیاسی را با پارچهٔ ادبی اشتباه بگیرید، مفهوم از نظر خوانندهٔ مفقود خواهد شد، زیرا هر زبان اصطلاحات خاص، جملات به خصوص و طرز بیان ویژه دارد.

طرح این نکته را به خاطری لازم دانستم که در خلال ویرایش بعضی نوشته‌ها با چنین مشکلی مواجه شده‌ام. به عنوان مثال کلمهٔ «اجتهاد» یک اصطلاح فقهی و اصول فقه می‌باشد که مفهوم خاصی را افاده می‌کند. اما در یکی از نوشته‌ها آنرا به «سخت کوشی» و کلمهٔ «فقه» را به «دانایی» ترجمه کرده بودند، به این گمان که از فارسی خالص استفاده می کنند.

مشکل بزرگتری که در همین سیاق با آن برخوردیم، مسألهٔ فارسی دری اصیل و برخی کلمات جدید بود. بعضی برادران ما با تأثیر پذیری عجیبی از اصطلاحات و کلمات تازه و جدید ایرانی چیز هایی نوشتند که فهم آن برای اکثریت جامعهٔ ما مشکل تمام می‌شد، و حتی کلمات و اصطلاحاتی را بکار بردند که مربوط به کوچه و بازار جامعهٔ ایرانی بوده و نویسندگان بزرگ آن دیار از استعمال آن خودداری می‌کردند.

اگر بخواهیم قضیه را کمی عمیق‌تر بحث کنیم، باید برگردیم به این نکته که: هر نوشته‌ای از دو بخش تشکیل می‌یابد؛ یکی قالب و کلمات است و دیگری محتوایی است که ما می‌خواهیم درین قالب برای مردم تقدیم کنیم؛ بحثی که درینجا همیشه مطرح بوده، اینست که محتوی در کدام قالب برای مردم تقدیم گردد. درین رابطه با دو نظریه برخورد کردم، تعدادی به این نظر بودند که محتوا را باید در بهترین قالب تقدیم کنیم تا جالب و دلکش باشد، و چون «بهترین قالب» را تشریح می کنند، می‌روند به سوی همان کلمات جدید ایرانی.

عدهٔ دیگری به این نظرند که محتوی و به خصوص موضوعات دعوتی و تربیتی به زبانی تقدیم گردد که تمام مردم از آن استفاده بتوانند.

گرچه شرح و بسط این قضیهٔ و رسیدن به نتیجهٔ مطلوب در آن، خواستار چندین نشست و سیمینار است. به همین هدف در پلان‌هایی که از سوی دارالترجمه طرح شد، تشکیل چنین سیمینار ها در نظر بود تا بتوانیم این مشکل را حد اقل در میان قلم بدستان مربوط جمعیت اصلاح دور سازیم که متأسفانه عملی نشد.

اما به صورت مختصر و از خلال تجاربی که طی چند سال اندوخته ام، می‌توانم بگویم که بهترین متن و نوشته همانست که خواننده برای فهمیدن آن نیازی به دوباره خواندن احساس نکند، بلکه در همان بار اول، مفهوم و محتوای آنرا اخذ نماید. این درست است که محتوی باید در بهترین ظرف تقدیم گردد، اما باید متوجه بود که نباید محتوی قربانی کلمات و جملات گردیده و در لابلای کلمات نامأنوس و حتی نادرست مفقود گردد.

این مشکل منحصر به کتاب های دری نبود، بلکه کتاب های پشتو نیز با همین مشکل مواجه بود. زیرا یک تعدادی که مسألهٔ قومیت تا اندازهٔ افکار شان را متزلزل ساخته است، به این باور هستند که باید پشتوی خالص بنویسند و به همین هدف کلماتی را اختراع کردند و بکار بردند. البته این مشکل جدید نیست، بلکه به سالهای قبل و حتی به حکومت ظاهرشاهی و داودشاهی بر می‌گردد. به هر صورتی، این قضایا باید از سوی متخصصین مورد بحث قرار گرفته و مشکلات موجود درین مسیر برطرف گردد.

و در اخیر:

جامعهٔ ما همانگونه که در تمام بخش‌های فکری و فرهنگی گرفتار تشتت و نارسایی شده است، در بخش مطالعه و علاقه به کتاب نیز با همین مشکل دست به گریبان است؛ اول اینکه جوانان ما از کتاب و مطالعه کناره گرفته‌اند، این که چرا و چه عواملی باعث این بیگانگی با کتاب شده است، جواب آن از حوصلهٔ این مقال خارج است و نیازمند یک مطالعهٔ و بررسی علمی و تحقیقی می‌باشد. اما نتیجهٔ این عوامل به صورت عینی در برابر ما قرار دارد و مطالعه در جامعهٔ ما به چیزی ناآشنا مبدل شده است.

و اما آن کسانی که به کتاب و مطالعه تمایل و علاقه دارند، از رهنمایی‌های مطلوب درین زمینه محروم بوده و مطالعهٔ غیر منظم و غیر منهجی را در پیش گرفته اند. این شیوهٔ مطالعه باعث تشتت فکری و حتی تحیر و سردرگمی آنها گردیده و زمینه‌های انحراف تعدادی را برابر نموده است.

لذا از اولیای امور و کسانی که خود را مسئول این سنگر مهم و اساسی می‌دانند، توقع جدی می‌رود تا به این مشکلات توجه جدی داشته و جوانان عزیز را به سوی مطالعهٔ منهجی و منظم سوق دهند.

اقدام تازه امریکا
مقدمه حمله نظامی بر ایران نیست!

محمد مدقق

روابط ایالات متحده امریکا و جمهوری اسلامی ایران فصل‌های مختلفی را پشت سر گذاشته و با قرار گرفتن سپاه پاسداران در لیست سیاه آمریکا که پاسخ تند ایران را نیز در پی داشت، این روابط وارد فصل جدیدی شده است.

عده ی از کارشناسان و تحلیل گران نظامی و سیاسی بدین باورند که اقدام تازه آمریکا مبنی بر افزودن (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران) در لیست سیاه مقدمه‌ی حمله‌ی نظامی این کشور بر ایران است. برخلاف تحلیل ها، به هر پیمانه ای که روابط آمریکا و جمهوری اسلامی تیره شود به حمله نظامی نمی‌انجامد.

موانع یورش آمریکا بر جمهوری اسلامی ایران

۱_ حمله نظامی آمریکا بر ایران ممکن/ عملی نیست. ایران از نقطه نظر نظامی یکی از قدرمندترین کشورهای منطقه است. ایران با رقبای جهانی ایالات متحده همسویی استراتیژیک دارد و آمریکا به مهار ایران از طریق نظامی قادر نیست.

به لحاظ تاریخی، از پایان جنگ جهانی دوم تا امروز، ایران عامل توازن قدرت درخاورمیانه محسوب می شود. با پیروزی انقلاب اسلامی، ایران نه‌تنها عامل/حافظ توازن قدرت -که اینک به قدرت مستقل مسلط ایدئولوژیک در خاور میانه مبدل شده است- ایران، آمریکا و متحدانش را در خاور میانه زمین گیر کرده است.

ایران، بزرگترین متحد استراتیژیک آمریکا (اسرائیل) را در خاور میانه زیر زربین دارد، و در صورت کوچک ترین اقدام نظامی آمریکا سرنگونی اسرائیل نخستین پاسخ جمهوری اسلامی برای ایالات متحده خواهد بود.

۲_ به فرض امکان، حمله‌ی نظامی یا محو جمهوری اسلامی ایران جزء از اهداف کوتاه مدت ایالات متحده نیست.

ایران مخاصمت تاریخی با عرب‌ها دارد. از دعوای ارضی و مرزی تا تنش های زبانی و مذهبی و تلاش طرفین برای تصاحب رهبری جهان اسلام از مشکلات لاینحل عرب‌ها و جمهوری اسلامی ایران است. نمونه روشن این مخالفت ها دست کم در اهداف سازمان شورای همکاری خلیج درج شده است.

از سوی دیگر، اعراب با متحد استراتیژیک آمریکا (اسرائیل) نیز دشمنی دیرینه دارند. از تخاصم دینی و قومی تا تخاصم ارضی و مرزی جنجال‌های هستند که به این زودی ها میان عرب و اسرائیل حل شدنی به نظر نمی رسند.

با وجود همسویی استراتیژیک برخی از کشورهای عربی با ایالات متحده، در پاره‌ی از موضع گیری های آمریکا در حمایت از اسرائیل، اعراب مخالفت جدی شان را با ایالات متحده امریکا اعلام کرده اند. نمونه بارز آن، همین مخالفت جدی اخیر سران عرب باتصمیم ترامپ در خصوص به رسمیت شناختن بلندی های جولان سوریه برای اسرائیل است.

آمریکا بخاطر کنترل اعراب در منطقه به هرم فشار نیاز دارد و این هرم جمهوری اسلامی است. ازهمین

رو اقدام نظامی آمریکا علیه ایران منتفی است. اما هرزگاهی فشارهای نسبتن جدی یی بر ایران وارد می کند که توازن قدرت در خاورمیانه برهم نخورد تا کفه ی ترازو به سود جمهوری اسلامی ایران سنگینی کند. بنابر این آمریکا، برای جلو گیری از فوران خشم احتمالی دول عربی و نیز نگرانی از شکل گیری هرچه بیشتر حرکت های جهاد دربرابر اسرائیل و حتی نیروهای نظامی موجود آمریکایی درکشورهای خاورمیانه و درکل کشورهای اسلامی، به بقای ایران در منطقه ضرورت دارد و به هیچ صورت در برابر جمهوری اسلامی ایران دست به اقدام نظامی نمی زند.

تبعات ناگوار حمله نظامی فرضی آمریکا بر ایران

گذشته ازمحدویت‌های ملی و بین المللی فرا راه حمله آمریکا بر ایران، این حمله تبعات نامیمون جهانی را در پی خواهد داشت.

▣ یورش فرضی آمریکا بر جمهوری اسلامی ایران، توجه جهان اسلام/تشیع و تسنن یا دست کم تشیع را به ماهیت حمله بر ایران معطوف می کند. مسلمانان ماهیت این جنگ را دینی/مذهبی تلقی خواهندکرد.

این یورش، حافظه خفته تاریخی مسلمانان را بیدار می سازد و جنگ های تاریخی مسلمانان و اهل کتاب را در پیش چشمان آن‌ها قرار خواهد داد. از رویارویی های صدر اسلام، جنگ های صلیبی تا استعمار کشورهای اسلامی در قرن های پسین، پشتیبانی آمریکا ازدولت صهیونیستی و وضعیت اسف بار/ وابستگی مسلمین در روزگار کنونی، مسلمانان را یک بار دیگر به تقابل دوباره با غرب/مسیحی آماده خواهد ساخت و آن ها (مسلمانان) به دور از تفاوت های ملی و انقطابات مذهبی، به حمایت از ایران و مقابله با آمریکا کمر خواهندبست. این رویارویی فرضی جدید/ اسلام وغرب، همان پیش بینی برنارد لویس و هانتنگتون است که زیر نام<برخورد تمدن‌ها> مطرح کرده اند.

▣ کشورهای آمریکای لاتین از دیر زمانی بدین سو ایالات متحده را به دخالت در امور داخلی شان متهم می کنند. هنوز بحران بدیهی‌ها از یاد آنها نرفته و دخالت آشکار آمریکا در امور داخلی وینزویلا به کسی پوشیده نیست.

این کشورها و کشورهای دیگر در آسیا، آفریقا و... درصورت و قوع جنگ میان ایران و آمریکا بی طرف نخواهند ماند.

▣ متفکران نیئو مارکسیست، نظام موجود جهانی را نظام ناعادلانه می خوانند. به باور این ها، دراین نظام بخش بزرگی از کشورها در وابستگی بسر می برند.

به این معنا که کشورهای شمال پیوسته به نحوی از انحا، مازاد اقتصادی کشورهای جنوب را می ستانند. وهمین روند مستمر (انتقال مازاد اقتصادی) از کشورهای جنوب به شمال باعث توسعه یافتگی کشورهای شمال و عقب ماندگی کشورهای جنوب شده است.

مفاهیمی چون: «توسعه ی توسعه نیافتگی» «وابستگی استعماری، مالی و تکنولوژیک»، «بحران بدیهی‌ها» «مرکز- پیرامون» «جهان سوم « «توسعه یافته و درحال توسعه و...» از مفاهیمی اند که برای بیان این وضع بکار گرفته شده اند. ثمره این فرایند سبب بدبختی و سیاه روزی تعداد کثیری از کشورها و خوشبختی عده محدودی از آن‌ها شده است. از نقطه نظر جهان سومی ها، مقصر اصلی این نظام غیر عادلانه جهانی و تقسیم نابرابر کار بین المللی قدرت‌های غربی بویژه ایالات متحده است. در صورت آغاز در گیری میان آمریکا و ایران جهان سوم در برابر قدرت‌های غربی بخصوص آمریکا می ایستند و به روابط نابرابر بین المللی نقطه پایان می گذارند.

▣ نظام بین الملل موجود تک قطبی غیر منعطف است. یعنی نظامی است که ایالات متحده به عنوان قدرت برتر در راس آن قرار دارد و اجازه نمی دهد تا قدرت یا قدرت های برتر دیگری در عرض آن بوجود بیاید.

پس از شکست اتحاد جماهیر شوری تلاش آمریکا بر این بوده که وضع موجود (تک قطبی) حفظ شود.

اما قدرت های بزرگ رقیب آمریکا درجستجوی راه و چاره‌ی هستند که بتوانند از وضع تک قطبی موجود نظام بین الملل گذار کنند. یکی از راه های بسیار ساده و کم هزینه‌ای عبور از این وضع (تک قطبی) برای رقبای جهانی آمریکا درگیرشدن این کشور با جمهوری اسلامی ایران است.

اما، آمریکایی‌ها همچنان طرف دارحفظ وضع موجود هستند. آن‌ها می‌دانند که حمله نظامی بر جمهوری اسلامی ایران به معنای تحلیل رفتن هژمونی جهانی آمریکا است. از همین رو سعی می‌کنند با هیچ کشوری وارد رویارویی نظامی نشوند.

آمریکا چندین مرکزتصمیم گیری دارد، این مراکز اجازه نمی دهند ترامپ در باره قضایای تصمیم بگیرد که امنیت ملی و هژمونی جهانی آمریکا را در معرض خطر قرار می دهد.

پنتاگون، سی آی ای و کانگریس، تا جایی حرف‌های احساساتی و تصمامیم ترامپ را نادیده می گیرند که به هژمونی آمریکا صدمه وارد نکند.

سخن پایانی:

آمریکا به دلایل و عوامل مختلفی با ایران وارد جنگ نمی شود. به فرض محال اگر به ایران یورش ببرد، نتیجه آن بوجود آمدن بحران فراگیرجهانی و پایان هژمونی آمریکا خواهد بود.

نکاتی پیرامون سیمینار بین المللی علامه سید جمال الدین افغانی

معاون سر محقق عبدالرحمن حکیمزاد

آنگونه که معمول است دولت ها جهت ارج گذاری از شخصیت های علمی و سیاسی خویش برنامه های مختلفی را روی دست می گیرند که در آن از چهره های مطرح کشورهای مختلف دعوت می شود تا پیرامون ابعاد زندگی شخصیت مورد بحث، تأثرات خود را در قالب مقاله، شعر و خاطره بنگارند و به محضر مشارکین ارائه نمایند. یک از شخصیت هایی که به علت تأثیرگذاریش بر جامعۀ بشری به ویژ ه کشورهای اسلامی، جهت های مختلف همواره در رابطه به زندگی، جایگاه علمی، و خدماتش به اسلام و مسلمانان کنفرانسها، سیمینارها، داستانها و مقالات و کتب متعددی نوشته شده اما در زادگاهش قسماً نا آشنا مانده است، نابغه و روح آوارۀ شرق، سید جمال الدین افغانی رحمه الله می باشد.

هرچند گاه گاهی از طرف دولت افغانستان، در قالب سیمنیار تشریفاتی، از ایشان تقدیر شده است ولی برای شناخت دقیق اندیشه های وی ایجاب کار بیشتری را می نماید. روی این هدف امسال وزارت اطلاعات و فرهنگ به همکاری دانشمندان اکادمی علوم و وزارت تحصیلات عالی همایش سه روزه ای را زیر عنوان: (علامه سید جمال الدین افغانی علمبردار تجدد و آزادی) روی دست گرفت که در آن بر علاوه دانشمندان داخلی مهانانی ازکشورهای مصر، هند، ترکیه و پاکستان دعوت شده بودند و روی ابعاد مختلف زندگی پرماجرای سید جمال الدین افغانی و اندیشه های ناب وی طی دو روز در کابل و یک روز در ولایت کنر، صحبت هایی داشتند که تا جایی نسبت به همایش های پیشین رنگین تر بود.

عمده ترین مباحثی که طی نشست های سه روزه ارائه شد زندگانی سید جمال الدین، آثار و فعالیت های بیدارگرانۀ وی در سرزمین هایی که رفت و آمد داشتند که بگونۀ دایرة المعارفی توسط دکتر محمد عمارۀ مصری و خسروشاهی تدوین گردیده است و فشردۀ آن توسط استاد فضل الرحمن فاضل سفیر اسبق افغانستان، ارائه شد.

به همین ترتیب خلاصۀ مقالات: دیدگاه سید جمال الدین افغانی در رابطه به قضا و قدر، محورهای وحدت اسلامی در اندیشۀ سید جمال الدین افغانی، د استعمار او استبداد په وراندی د علامه سید جمال الدین افغان آندونه او مبارزی، د ماشومانو د شخصیت په وده د سید جمال الدین افغان د یاد اغیری و حدود سی مقالۀ دیگر، قرائت گردیت و پیرامون مقالات متذکره مناقشاتی نیز از سوی مشارکین صورت گرفت.

اما آنچه توجه مرا جلب کرد اینکه: هنوز هم سید جمال الدین و اندیشه های وی در افغانستان و شاید در جاهای دیگرِ، وارونه نقل شده است؛ چون در لابلای سیمینار با سخنان برخی ها برخوردیم که سید را برخلاف آنچه بود به معرفی گرفتند بگونۀ مثال عدۀ ویرا سیکولار معرفی می کرد که بخاطر ترسیخ اندیشۀ سیکولاریزم مبارزه کرده است، تعدادی اندیشۀ ویرا انسان محور می خواند و بعضی ها ویرا منکر قضا و قدر دانستند که به تمام معنی مغایر شخصیت، فعالیت و اندیشه های سید جمال الدین افغانی می باشد؛ زیرا سید جمال الدین مسلمان متعهدی بود که تمام تمرکزش غرض اشاعۀ دین الهی به مردم و حاکمیت نظام الهی و وحدت امت بود که آنرا از خلال نبشته ها، سخنرانی ها و کتابهایش می یابیم. همچنان هم و غم سید را رهایی مردم از بندگی انسانها و کشانیدن شان به عبادت پروردگار بود که

تمام هست و بودش را درین راه وقف نمود، بنابرین سید خدا محور بود نه انسان محور.

اما درین مورد که گویا سید منکر قضا و قدر بود و ایمان به آنرا عامل پسمانی مسلمانان می دانست، بهتر است دیدگاه ویرا ا ز نوشته های خودش نقل نماییم تا حقیقت موضوع روشن شود:

علامه سید جمال، به شبهات و ابهاماتی که از جانب بیگانگان در مورد عقاید اسلامی از جمله قضا و قدر مطرح می شد، پاسخ می گفت: در آن زمان یکی از موضوعاتی که اروپاییان به آن دامن می زدند و آن را عامل انحطاط و بد بختی مسلمانان به شمار می آوردند، مسئلهٔ قضا و قدر بود. موصوف، در یکی از مقالات عروة الوثقی که بعدها به صورت رساله مستقلی زیور چاپ یافت، پس از ذکر این مقدمه، که روحیات نا مساعد و ناپاک برخی از مردم، عقاید سالم و پاک را فاسد می سازد و با روحیه ایشان هم آهنگ می شود و بر بدبختی و گمراهی شان می افزاید، می نویسد: عقیده به قضا و قدر یکی از آن عقاید حقه است که اروپاییان نا آگاه در باره آن به اشتباه افتاده اند و گمانهای نادرست برده اند و گفته اند که اعتقاد به تقدیر در میان هر ملتی که شایع و راسخ گشت، همت و قوت و شجاعت و دیگر فضایل از میان آن ملت، رخت بر می بندد و صفات ناپسندیده مسلمین، همه نتیجه اعتقاد به قضا و قدر است. مسلمانان امروز، بینوا و تهیدست و در قوای نظامی و سیاسی ضعیف تر از ملل فرنگ شده اند. فساد اخلاقی و دروغ و نیرنگ و کینه و دشمنی و تفرقه و نا آگاهی به اوضاع جهان و بی بصیرتی بر خیر و شر خویش و قناعت به معیشت بخور و نمیر در ایشان رایج و همگانی گردیده، از پیش رفت و رقابت باز ایستاده اند ...، این بیچارگان به هر پیش آمدی تسلیم و هر حادثه و مذلتی را پذیرایند، در کنج خانه آسوده خفته اند و گنج ثروت و سر نوشت خویش به دست بیگانه و دشمن سپرده اند....

اما علامه سید جمال، این خلط مبحث توسط اروپاییان را این چنین رد می کند: ولی من صریح و بی ترس و تردید می گویم این پندارهای دروغین و گمانهای نادرست را دشمنان اسلام ساخته اند و در واقع بر مسلمانان تهمت زده اند؛ برای آنکه در دنیای امروز هیچ مسلمان واقعی وجود ندارد که به جبر محض عقیده داشته باشد و خود را در همه امور، بی اراده و بی اختیار بداند؛ بلکه همه این فرقه ها اتفاق نظر دارند: در برابر اراده و اختیاری که خداوند به آنان ارزانی داشته، در پیشگاه پروردگار خویش، از آنها باز خواست خواهد شد و انجام همه فرمان های خداوند که موجب سعادت و خوشبختی است، در سایه همین اختیار امکان پذیر می باشد.

سید می افزاید: باید دانست اعتقاد به قضا و قدر، غیر از اعتقاد به جبر است که این دسته از روی توهم به آن گرویده اند. اعتقاد به قضا دلیل قاطعی برای رشد عقلی به شمار می رود و تأیید می کند که فطرت و اندیشه پاک به حقایق این نکته که هر حادثی مقرون به زمان و بر پایه یک سلسله علل و اسباب است و هر چه گذشته در زیر فرمان نظام کل محکوم تأثیر کاینات بود، به تقدیر عزیز علیم تعبیر شده(اشاره به این آیه کریمه است:(فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاء أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظاً ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ). آن گاه آنها را به صورت هفت آسمان در دو روز به انجام

رساند، و در هر آسماني فرمان لازمه اش را صادر (و نظام و تدبير خاصّي مقرّر) فرمود (و مخلوقات و موجودات متناسب با آنجا را آفريد). آسمان نزديك را با چراغهاي بزرگي (از ستارگان درخشان و تابان) بياراستيم و (آن را كاملاً از آفات و استراق سمع شياطين) محفوظ داشتيم. اين (امور مذكور، اعم از آفرينش جهان هستي و دوران شكل گيري و نظم دقيق، برجوشيده از) برنامه ريزي خداوند بسيار توانا و بس آگاه است) و اراده

انسان حلقه های این سلسله وجود است.

اعتقاد به قضا و قدر بر ثبات کارها افزوده و شجاعت و سخاوت می آفریند: علامه سید افغانی در زمینه می گوید: همین اعتقاد است که طبایع ملت را بر ثبات کارها مستقر می دارد و مکارم محتمله وارده را ارزشی نمی دهد، بلکه لباس فاخری از جود و سخاوت و شهامت و شجاعت می پوشد و قیام می کند، تمام افراد را دعوت به عزت و بزرگواری کرده و ارواح را از تخیلات و رکود و جمود بیرون می آورد، در راه حق به یک سلسله عقاید محکم توجه می نماید، و به فرمان حق و تأیید نصرت پروردگار برای تحصیل رزق اقدام به کسب و کار می کند تا آن که بر مرگ تدریجی فایق آید. برای دفاع از کلمه حق و مفهوم حقیقی ملت را به جامعه نشان دهد و آنچه خدا واجب فرمود به مردم عرضه دارد تا از زبونی و خواری بیرون آیند، از انفاق مال برای تحصیل عزت و حقیقت نترسند و از بیم فقر دچار فقر نشوند، در مبانی مجد و عظمت الهی و ادامه اصول اجتماعی و تحکیم آن بکوشند. مسلمانان به این عقیده ممدوح و پسندیده که آمیخته به فضیلت است معتقد بودند و خدا در آیات خود فرموده: « الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُواْ لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَاناً وَقَالُواْ حَسْبُنَا اللّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ. فَانقَلَبُواْ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُواْ رِضْوَانَ اللّهِ وَاللّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ».

آن کساني که مردمان بديشان گفتند: مردمان (قريش براي تاختن بر شما دست به دست هم داده اند و) بر ضدّ شما گرد يکديگر فراهم آمده اند ، پس از ايشان بترسيد ؛ ولي (چنين تهديد و بيمي به هراسشان نيانداخت ؛ بلکه برعکس) بر ايمان ايشان افزود و گفتند: خدا ما را بس و او بهترين حامي و سرپرست است. سپس آنان (براي جهاد بيرون رفتند، وليکن دشمنانشان را خوف و هراس برداشت و از رويا‌روئي با چنين مؤمناني خودداري ورزيدند، و مسلمانان) با نعمت بزرگ (شهامت و عافيت و استقامت و بردن ثواب جهاد) و فضل و مرحمت سترگ خداوند (که با رعب و وحشت انداختن به دل دشمنان، نصيب مسلمانان کرد و ايشان را از دست کشتار و آزار کافران رستگار کرد، به مدينه) برگشتند، و حال آن که هيچ گونه آسيبي بديشان نرسيد، و رضايت خدا را خواستند (و در پي خرسندي پروردگار بودند و شايستگي بزرگواري او را پيدا کردند) و خداوند داراي فضل و کرم سترگي است.

با این فرمان خارج شدند و بر کشورها و اقطار جهان حمله نمودند، فتوحات متوالی و سلطه قدرت دینی خود را در تمام دنیا بسط دادند. به طوری که هر کجا وارد می شدند عقول آن مردم متحیر و خردمندان به اندیشه فرو می رفتند. ملت اسلام با اعتقاد به قضا و قدر صفوف ملتها را درهم شکست و ارکان دولت ها را متزلزل و اسامی شان را از لوح عظمت جهان پاک کرد.

سید جمال موضوع فوق را چه زیبا شرح می دهد: ملت اسلام مردمی بودند که در آغاز کار فاقد ذخایر و مهمات و اسلحه بودند و کشتار شان معدود بود، ولی صفوف ملت ها را در هم شکستند و به دیار شان شتافتند.

برجها و خندق های مجوسان مانع پیشرفت مسلمانان نشد، قلعه ها و سنگرهای رومیان مانع پیشرفت جوانان و دشواری راه شان نگردید، اختلاف آب و هوا تأثیر نکرد، هیبت ثروت و شکوه و جلال شهریاران، عظمت کاخها و تنوع صنعت، احکام و قوانین، نظام شرایع سنگین آن ها و فنون سیاسی ملل متمدن، هیچ کدام مانع پیشرفت مسلمانان نشد.

به دیار کافران شتافتند و امور شان را بی اهمیت شمردند و در نظر هیچ کس نیامد که اینان مردم اندکی هستند. ارکان دول بزرگ را متزلزل ساختند و اسامی شان را از لوحه مجد و عظمت پاک کردند، در افکار عمومی هیجانی ایجاد کردند، در آن شورش ملتهای کوچک را برای به زانو درآوردن ملتهای بزرگ عامل مهمی به شمار آوردند، به این وسیله عقاید دینی خود را در دلها جای دادند، با رعایت اصول و اوامر دینی و عادات و شرایع، ملل را شیفته خویش ساختند، و باهمه ناتوانی به چنان عظمتی نایل شدند که هیچ ملتی به پایه آن نرسید. آری، ملتی که با خداوندش عهد و پیمان نموده بود موفق شد پاداش آن را که تحصیل عظمت در دنیا و سعادت آخرت بود به دست آورد.

امید می رود با خوانش برخی رسایل و مقالات سید جمال الدین افغانی رحمه الله که به مناسبت این سیمینار ترجمه و چاپ شده است، مردم ما بیشتر به اندیشه های آنجناب آگاهی یابند و حقیقت سید را آنگونه که بود از لابلای نبشته های خودش بشناسند.

«له آزادۍ تېښته» کتاب

یو یادښت!

ډاکټر وحید الله مصلح

په مصر کې پر منتخب حکومت د سکولارېستانو، سعودي نوریانو او پوځ د کودتا شپږم کال دی، د دې کودتا په اړه شاید عربي ژبه کې څه نا څه لیکل شوي وي؛ خو په پښتو کې د دغه کودتا په اړه د لومړي لاس معلوماتو سخته تشه شته.

استاد محمد احمد الراشد یو ستر داعی

او مفکر دی، نوموړي په لسګونو دعوتي او شرعي کتابونه لیکلي، په دیارلس کلنۍ کې د اخوان المسلمین په فعالیتونو کې بوخت شو او بیا داسې وخت راغی چې د دې مبارک جریان لوی نظریاتي لیکوال او د فکر معلم شو.

په مصر کې پر منتخب ولسمشر محمد مرسي د کودتا په اړه استاد محمد احمد الراشد د پېښو هر اړخیز کتاب «الردة عن الحرية» یا «له ازادۍ تېښته» لیکلی. د دې کتاب په لومړۍ برخه کې یې د مصر حالاتو ته د هیلو او امیدونو له کړکۍ کتلي، دغه ځپونکي حالات یې د امت د یووالي او صهیوني دولت سره پربکنده تقابل بللی.

استاد نومورې کودتا لپاره اوه مخونه تر بحث لاندې نیولي:

- د کودتا امریکایي مخ
- د کودتا سکولاریست او ناصریست مخ
- د کودتا اسرائیلي مخ
- د کودتا خلیجي مخ
- د کودتا شیعه او ایرانی مخ
- د کودتا جعلي اسلامي مخ
- د کودتا قبطي نصراني مخ

د کتاب په پای کې یې بیا هم پر هیلو خبره کړې او د تر کودتا وروسته مصر کې یې د اسلامي حرکت د دعوتي او پراختیاي مجالونو او نورو لویو خیرونو په اړه بحث کړی.

ما مخکې هم یادونه وکړه چې د مصر د دغه لوی استبداد او پر ولسي رایه د نظامیانو خوني کودتا په اړه د کره او مؤثقو معلوماتو اړتیا شته او دا ځکه چې دلته زمونږ په وطن کې هم یو شمېر عقده یي او غوسه سکولرېستان شته، چې د سیسي کودتا ته مشروعیت ګنډي، او د ولس رایه او انتخاب ته استبداد وایي، له دې تعامل څخه د شرقي سکولارېستانو ګډه خاصه څرګندېږي او هغه دا چې استبداد او دیکتاتوري د دوی انتخاب دی او ولسواکي د دوی فوبیا.

محمد هاشم شاهین صاحب د دغسې یو معلوماتي کتاب د ژباړې زحمت ویستلی، او د واقعیتونو د برسېره کولو خپله برخه مسؤولیت یې په خورا اخلاص او مینه ادا کړی، سره له دې چې د کتاب پښتو ژباړه لا ما نه ده لوستلی؛ خو ما چې د شاهین صیب نور خواړه لیکل او ژباړې لوستي نو په یقین ویلی شم، چې دا به هم ډېره خوړه او روانه ژباړه وي.

شاهین صیب ته د کتاب د ژباړې تودې مبارکۍ وایم او د الله ج له دربار څخه ورته د سترو اجرونو غوښتونکی یم.

نوي مستقبل خپرندوی ټولنې نه هم ډېره مننه او ورته د دغسې کیفي او ارزښتناکو کتابونو د چاپ توفیق او اجرونه غواړم.

ماهنامه
بجز اصلاح اراده دیگری ندارم
مرداد ۹۸
اصلاح ملی

تقویم ماه مبارک رمضان به افق کابل

۱۳۹۸ هـ ل

۱۴۴۰ هـ ق

فضایل ماه مبارک رمضان

رسول الله صلی الله علیه وسلم عزوجل می فرماید: خدای جل جلاله هر عمل فرزند آدم برای اوست، غیر از روزه که برای من است و من پاداش آن را می دهم و روزه سپری است (در مقابل دوزخ یا گناهان) همان بوی دهان روزه دار در نزد خداوند از بوی مشک نیکوتر است.

برترین ماه سال

ماه مبارک رمضان به جهت نزول قرآن کریم در آن و ویژگی‌های منحصری که دارد در میان ماه‌های سال‌قمری برترین است؛ قرآن کریم می‌فرماید: «ماه رمضان ماهي است که قرآن برای هدایت انسان‌ها در آن نازل شده است.» (سوره بقره، آیه ۱۸۵)

وجود شب قدر

شب قدر از شب‌هایی که برتر از هزار ماه است و فرشتگان در این شب به اذن خدا فرود می آیند و جمیع مقدرات بندگان را در طول سال تعیین می کنند(سوره قدر، آیه ۱ـ ۵) در ماه رمضان قرار دارد

بهار قرآن

قرآن کریم در ماه مبارک رمضان نازل شده و تلاوت آیات آن در این ماه فضیلت بسیاری دارد، در روایات اسلامی، از ماه رمضان به عنوان بهار قرآن یاد شده است

ایام	رمضان	ثور / جوزا	سحری	افطاری
دوشنبه	۱	۱۶	۳:۲۴	۶:۴۵
سه شنبه	۲	۱۷	۳:۲۳	۶:۴۶
چهار شنبه	۳	۱۸	۳:۲۱	۶:۴۶
پنجشنبه	۴	۱۹	۳:۲۰	۶:۴۷
جمعه	۵	۲۰	۳:۱۹	۶۴۸
شنبه	۶	۲۱	۳:۱۸	۶:۴۹
یکشنبه	۷	۲۲	۳:۱۷	۶:۵۰
دوشنبه	۸	۲۳	۳:۱۵	۶:۵۰
سه شنبه	۹	۲۴	۳:۱۴	۶:۵۱
چهار شنبه	۱۰	۲۵	۳:۱۳	۶:۵۲
پنج شنبه	۱۱	۲۶	۳:۱۲	۶:۵۳
جمعه	۱۲	۲۷	۳:۱۱	۶:۵۳
شنبه	۱۳	۲۸	۳:۱۰	۶:۵۴
یکشنبه	۱۴	۲۹	۳:۱۰	۶:۵۶
دوشنبه	۱۵	۳۰	۳:۸	۶:۵۶
سه شنبه	۱۶	۳۱	۳:۷	۶:۵۷
چهار شنبه	۱۷	۱	۳:۶۰	۶:۵۷
پنج شنبه	۱۸	۲	۳:۵	۶:۵۸
جمعه	۱۹	۳	۳:۵	۶:۵۹
شنبه	۲۰	۴	۳:۴	۶:۵۹
یکشنبه	۲۱	۵	۳:۳	۷:۰۰
دوشنبه	۲۲	۶	۳:۲	۷:۱
سه شنبه	۲۳	۷	۳:۱	۷:۱
چهار شنبه	۲۴	۸	۳:۱	۷:۲
پنج شنبه	۲۵	۹	۳:۰۰	۷:۳
جمعه	۲۶	۱۰	۲:۵۹	۷:۴
شنبه	۲۷	۱۱	۲:۵۸	۷:۴
یکشنبه	۲۸	۱۲	۲:۵۸	۷:۴
دوشنبه	۲۹	۱۳	۲:۵۷	۷۶:
سه شنبه	۳۰	۱۴	۲:۵۷	۷:۶

دروازۀ جداگانه برای روزه داران

از سهل بن سعد رضی الله عنه روایت است که: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: هر آینه در بهشت دری است که به آن ریان گفته می شود و روزه داران در روز قیامت از آن داخل می گردند که هیچکس غیر از ایشان از آن داخل نمی گردد. گفته می شود: روزه داران کجایند! پس ایستاده می شوند و از آن کسی غیر از ایشان داخل نمی گردد و چون داخل شوند بسته می شود و هیچکس از آن وارد نمی شود.

توفیق روزه

در ماه رمضان خداوند متعال توفیق روزه‌داری را به بندگانش داده است؛ «پس هر که ماه [رمضان] را درک کرد، باید روزه بگیرد.» (سوره بقره، آیه ۱۸۵)

احادیث

هیچ بنده‌ء نیست که روزی در راه خدا روزه گیرد، مگر اینکه خداوند به آن روز وی را هفتاد سال از دوزخ دور می دارد.

کسی که رمضان را از روی ایمان و اخلاص روزه گیرد، گناه گذشته اش آمرزیده می شود.

چون رمضان آید، درهای بهشت باز شده و درهای دوزخ بسته گشته و شیاطین به زنجیر کشیده می شوند.